Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVI Nr. 7224 | Marți 17 ianuarie 1967 | 6 PAGINI — 30 BANI

OPINII

Pe primul plan în știință: APARATUL sau OMUL?

Acad. Eugen MACOVSCHI

Nu mai trebuie, cred, insistat asupra rolului enorm al tehnicii de investigație moderne în desfășurarea cercetării științifice. Se ajunge însă, uneori, la o prezentare hipertrofiată a acestui rol, încît s-ar putea crea impresia că totul depinde de mijloacele de investigație, că aparatura a ajuns să-și subordoneze personalitatea cercetătorului — o concepție care s-ar putea exprima în cuvintele — „cu asemenea aparatură, oricine ar putea obține asemenea rezultate". Într-adevăr **oricine**? Aceasta ar însemna doar că personalitatea cercetătorului ajunge un numitor comun!

Creația științifică, mai ales în domeniul științelor experimentale, este un proces extrem de complicat, al cărui mecanism este condiționat în primul rînd de personalitatea cercetătorului, fără a diminua prin aceasta importanța tehnicii de investigație.

Care este relația între acești factori? La formarea personalității cercetătorului concură, desigur, pregătirea în specialitatea aleasă, volumul cunoștințelor acumulate, atît în domeniul specialității, cît și în domeniile înrudite, precum și amploarea culturii generale; dar rolul hotărîtor îl au înclinațiile personale, spiritul de observație, puterea intuiției, precizia gîndirii, inventivitatea, capacitatea de muncă, răbdarea și perseverența în investigație, pasiunea cu care se dedică cercetătorul muncii sale și talentul lui, care dă roade bune numai atunci cînd este cultivat și dezvoltat rațional și cu tenacitate.

În contextul acestor factori se desfășoară un proces care duce, cu timpul, la cristalizarea personalității cercetătorului, caracterizată prin acea **originalitate a gîndirii** care definește specificul omului de știință, deosebindu-l de ceilalți savanți, și permite crearea noului în știință, prin sesizarea și conceperea a ceea ce alții nu au sesizat și nu au conceput, chiar cu aparataj similar sau apropiat. Unul din marii specialiști în biochimie a exprimat toate acestea prin afirmația lapidară că **„a cerceta înseamnă a vedea ceea ce văd și alții, dar a gîndi așa cum nu a gîndit încă nimeni"**.

Desigur, cristalizarea personalității științifice a unui cercetător necesită un timp îndelungat, multă trudă și perseverență, atît din partea celor care se formează ca cercetători cît și din partea acelora care îi a-

(Continuare în pag. a IV-a)

ÎN ZIARUL DE AZI

- Vom suplini producția încă unei fabrici
- FOILETON: Tipul „struț"
- De ce nu se cresc păsări în cooperativele agricole din raionul Botoșani
- *Snobismul*
- *Concordanța programei cu cerințele actuale ale iubitorilor de cultură*

Colectivele de întreprinderi dezbat PREVEDERILE PLANULUI PE 1967 și își iau angajamente pentru RIDICAREA NIVELULUI CALITATIV AL ACTIVITĂȚII ECONOMICE

Întreprinderea de construcții și montaje siderurgice din Galați

Dezbătînd cu spirit de răspundere sarcinile ce le revin în acest an și făcînd o analiză temeinică a rezervelor interne existente, în lumina indicațiilor Plenarei C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, muncitorii, inginerii și tehnicienii Întreprinderii de construcții și montaje siderurgice din Galați s-au angajat să depășească prevederile planului pe anul 1967 cu

- **40 000 000 lei la lucrările de construcții-montaj pentru Combinatul siderurgic Galați;**
- **0,3 la sută la creșterea productivității muncii;**
- **2 000 000 lei economii la prețul de cost;**
- **2 000 mc de săpături pe metru cub cupă de escavator și extinderea mecanizării săpăturilor de pămînt la peste 93 la sută din volumul total.**

De asemenea, colectivul întreprinderii s-a angajat:

- **să dea în funcțiune turnătoria mixtă cu 15 zile înainte de termen, iar subsecțiile fluxului de producție ale acestui obiectiv se vor preda eșalonat beneficiarului pentru punerea în funcțiune cu 45 zile mai devreme;**

(Continuare în pag. a III-a)

Complexul industrial de faianță și sticlă — Sighișoara

Dezbaterea cifrelor de plan pe anul 1967 a prilejuit muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor de la Complexul industrial de faianță și sticlă-Sighișoara o temeinică analiză a posibilităților de îndeplinire și depășire a sarcinilor sporite ce le revin. Colectivul întreprinderii s-a angajat să realizeze peste planul anual:

- **1 500 000 lei la producția globală;**
- **1 300 000 lei la producția-marfă;**
- **1 la sută la productivitatea muncii;**
- **600 000 lei economii la prețul de cost;**
- **800 000 lei beneficii;**
- **120 000 bucăți faianță;**
- **500 000 bucăți sticlărie.**

În vederea realizării planului și a angajamentului s-a întocmit un plan de măsuri în care s-au prevăzut introducerea unor mecanisme hidraulice de alimentat cuptoarele de cor, reducerea greutății produselor de faianță și a consumului de manoperă pe unitate de produse etc.

Ce este de prisos în actuala practică de informare economică

— Sistemul decadal de informare statistică, ne spunea tov. **IOSIF BOT**, directorul uzinei metalurgice „Unirea" din Cluj, este de natură **să înlăture imobilismul dărilor de seamă statistice**, care, așa cum se știe, se întocmesc după ce s-a încheiat procesul economic.

Într-adevăr, de un an de zile, concomitent cu utilizarea, în continuare, a dărilor de seamă statistice, întreprinderile și organizațiile economice folosesc acest sistem perfecționat de evidență — **sistemul operativ de informare statistică**. Trecerea, în paralel, la un asemenea sistem a permis evitarea neajunsurilor semnalate în domeniul evidenței statistice, generate de modul greoi de culegere și prelucrare a datelor, de înscrierea lor în dările de seamă statistice, de calcularea și interpretarea ulterioară a indicatorilor raportați, care necesită un mare volum de timp. Dările de seamă sînt adesea depășite din punct de vedere al operativității lor, nu înlesnesc intervenția promptă pentru înlăturarea unor deficiențe ce apar în diferite faze ale procesului de producție. Minuit, cu pricepere, pe baza respectării stricte a realității, **sistemul operativ de informare statistică completează dările de seamă statistice și constituie un instrument principal în dirijarea competentă și operativă a activității de producție**, în aprecierea justă a eficienței măsurilor aplicate pentru îndeplinirea ritmică a planului la toți indicatorii.

— Se impune însă o precizare — a continuat interlocutorul. Cînd s-a introdus sistemul decadal de informare statistică, s-a arătat că acesta va cuprinde producția în expresie naturală, principalele șantiere de construcții și livrările pentru export.

— Și nu se procedează așa?

— Nu. Concomitent cu indicatorii amintiți, a căror cunoaștere exactă are o deosebită importanță practică, forurile tutelare au cerut întreprinderilor să raporteze, tot decadal, atît producția globală cît și producția marfă. Or, calculul decadal al producției marfă și al producției globale este anevoios și nu poate să reflecte realitatea. Cifrele comunicate pentru cei doi indicatori sînt stabilite uneori prin fel de fel de aproximări.

Răsfoim o informare operativă, întocmită de Direcția Centrală de Statistică. Ea conține numai date cu privire la îndeplinirea planului de producție în unități naturale și nu volumul producției globale și marfă. **Producția în expresie naturală, livrările pentru export și activitatea principalelor șantiere de construcții** într-adevăr **se pot comensura cu exactitate în timp scurt** și e deosebit de util ca acești indicatori să fie cunoscuți decadal. De ce unele ministere, încălcînd instrucțiunile în vigoare, concepute tocmai pentru a simplifica și îmbunătăți sistemul de informare statistică, au mai introdus în informările decadale producția globală și marfă, indicatori valorici, nesemnificativi și greu de calculat? Așa cum ni s-a spus în alte întreprinderi, **mult mai bine era dacă, decadal, se urmărea — în locul celor doi indicatori — producția marfă vîndută și încasată, indicator de finalitate a activității economice.** Adeseori, producția globală constituie un paravan, în spatele căruia se ascund situații de-a dreptul nefirești. Unele întreprinderi, deși realizează acest indicator, totuși nu-și îndeplinesc planul de livrări. Anul trecut asemenea cazuri s-au înregistrat la Ministerul Minelor, la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și Ministerul Economiei Forestiere. Nu e suficient nici ca producția marfă să fie îndeplinită pentru a caracteriza cît mai fidel finalitatea și rezultatele activității unei întreprinderi. Prin însăși definiția sa, acest indicator arată că producția fabricată ar putea să fie vîndută. El nu dă însă garanția că s-au respectat sortimentele și calitatea înscrise în contracte. Iată de ce numai producția marfă vîndută și încasată poate fi un indiciu concludent.

Tot la Cluj, ni s-a relatat că, decadal, se urmărește și asimilarea produselor noi. La Direcția generală de mașini-unelte din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini am primit justificări: „nu-i nimic rău în această acțiune, conducerea direcției generale trebuie

Petre NEDELCU
Ioan ERHAN

(Continuare în pag. a III-a)

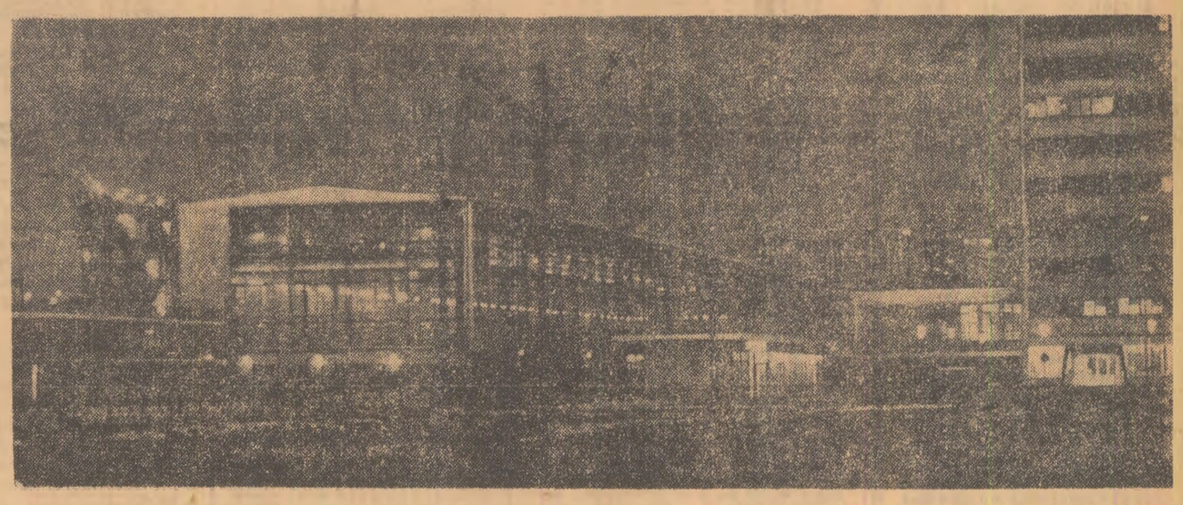

Profiluri noi la marginea Craiovei — combinatul chimic — unul din marii producători de îngrășăminte azotoase

(Foto: Agerpres)

O RĂSCRUCE A VIEȚII...

Pedagogia aptitudinilor și a necesităților în legătură cu orientarea profesională a tinerilor

de conf. univ. Ursula SCHIOPU

Fără îndoială, opțiunea pentru o profesiune este un act fundamental în viața fiecărui individ. Avînd semnificația unui moment social deosebit de important pentru fiecare tînăr, și important, de asemenea, pentru societate, actul de alegere a profesiunii este, totodată, o premisă a definirii propriei personalități. Chiar acei tineri care și-au ales la întîmplare, sau sub îndemnuri exterioare profesiunea, suferă influența responsabilității sociale legată de pășirea dincolo de această răscruce.

Am în față un vraf de dosare, grafice și tabele prin care am încercat să surprind, de-a lungul anilor, cărările ce pornesc de la această mare răscruce a vieții tineretului.

Nu știu unde se află astăzi o mare parte din tineretul supus atunci acelor timide disecții psihologice privind meseria, disecții ce se află concentrate în caietele și graficele amintite. Mă voi opri la nume de elevi, atunci mediocri dar ale căror fapte, peste ani, m-au făcut să tresar bucuroasă; sau la foste mici celebrități școlare care au dispărut în anonimat.

Cunoașterea de sine și influența socială

Vă amintiți anii 1948—1949? Se vindecau răni, creștea viața. În cele 8 serii de clase, în care, profesoară fiind, am luat contact cu năzuințele de ultimă oră ale tineretului ce termina liceul, erau 300 de elevi. Foarte mulți dintre ei erau nedeciși, ezitau. Iau fișele la întîmplare:

I. V. scria atunci o mică și tulburătoare confesiune. „Ar trebui să mă decid. Alegerea profesiunii e însă un fapt foarte complicat. Nu știu ce să fac..." În felul acesta, viitorul medic I. V. a ajuns la facultatea de medicină din întîmplare. **Întîmplarea** a luat chipul unei mătuși, soră medicală, ce și-a luat cu discreție și dibăcie misiunea de a rezolva situația de viitor a nepotului. După intrarea în facultate I. V. a fost, un timp, student mediocru. Trebuiau completate goluri în cunoștințe, trebuiau achiziționate deprinderi de muncă perseverentă. Direcționarea intereselor a rămas inconsistentă și superficială multă vreme. Orele de practică medicală, stagiile la spital au produs întîlnirea reală a dr. I. V. cu profesiunea sa. Priceperea și pasiunea pentru profesie s-au dezvoltat lent.

Dacă s-ar fi făcut orientarea în școală, întîlnirea cu profesiunea ar fi fost lipsită de asemenea dificultăți.

Printre cele 46 la sută de cazuri de incertitudine în alegerea profesiunii prezente în ancheta pe care o analizăm existau și alte tipuri de situații. Iată-le:

G. P., elevă la Liceul Lazăr, scria în 1949: „A-ți alege o profesiune înseamnă a găsi mijlocul prin care poți deveni folositor. Eu cred că alegerea trebuie să fie potrivită cu înclinațiile pe care le ai. Așa spun și părinții mei, dar ce știu eu ce înclinații am? Am note bune la multe materii și mama ar dori să urmez Institutul pedagogic. Tata spune că ar fi bine să mă înscriu la ceva ce ține de industria alimentară, ori de cea textilă și poate chiar mai bine să mă fac cosmeticiană, acestea fiind profesii mai potrivite pentru fete".

După cum se vede în acest caz, nedecizia avea la bază necunoașterea propriei personalități, a propriilor capacități, a acestor intime aspecte ce țin de cunoașterea de sine.

(Continuare în pag. a II-a)

Cercul vicios al „relațiilor speciale" anglo-americane

Articol scris pentru „Scînteia" de Frank ALLAUN
membru al Parlamentului britanic

Milioane de englezi încearcă un sentiment de jenă, de rușine chiar, față de unele aspecte ale raporturilor americano-engleze. În timp ce unii oameni de stat fac caz de ceea ce s-a obișnuit să se numească „relațiile speciale" dintre Anglia și S.U.A., unii dintre noi (și mă refer la o opinie manifestată în aripa de stînga a laburiștilor) pretind că ele se aseamănă în unele privințe cu relațiile dintre un cîine pudel și stăpînul lui.

Judecînd după aparențe, s-ar putea crede că între cele două țări domnește o armonie perfectă și că legătura dintre ele este indisolubilă; în realitate, contradicțiile sînt profunde și se accentuează. Să mă refer la cîteva exemple. A produs nemulțumire faptul că o serie de contracte de însemnătate vitală pentru industria aeronautică britanică au fost încredințate, nu întîmplător, unor firme americane producătoare de avioane. Același lucru s-a petrecut și în domeniul mașinilor de calcul. O serie de oameni de știință englezi au fost dezamăgiți din cauză că, deși ei au efectuat primii anumite cercetări în electronică și în alte domenii legate de ramura mașinilor de calcul, exploatarea comercială a invențiilor lor a fost și este întreprinsă în Statele Unite. Două dintre cele trei mari companii engleze de fabricare a automobilelor au devenit proprietatea firmelor americane Vauxhall și Ford, iar procesul continuă astfel că mai bine de jumătate din această ramură se află sub control american.

(Continuare în pag. a V-a)

FAPTUL DIVERS

Din nou lumină

Medicul Alexandru Radian, doctor în științe medicale, șeful secției de oftalmologie a spitalului de adulți din Bacău, a făcut a 250-a operație de extracție a cristalinului cataractat (prin metoda crioextracției cu ajutorul unui aparat ingenios, confecționat de el, denumit crioextractor). „Pacientul 250", care și-a recăpătat vederea în urma acestei operații, este Gheorghe Cîrjău, din comuna Mînăstirea Cașin.

Luminos jubileu!

Contrar fizicii

La Oradea a sosit un transport cu mobilă de bucătărie „Polar". Factura precizează: „tip B" și în realitate mobila este „tip C" (diferența de preț — 500 lei). Farsa aparține Combinatului de industrializarea lemnului-Brăila, care a expediat mobila. Și acum stă în depozite. Deși nu-i plăcut să „intri în bucătăria" altora, n-avem încotro... „Polar" să fie (dacă așa cer interesele firmei) dar atunci de ce nu îngheață prețul?

Vaca morarului

La moara din comuna Mihăilești exista un post liber (de morar bineînțeles). Dumitru Iordache din localitate a cerut angajarea. A înaintat o cerere către Constantin C. Constantin, directorul Întreprinderii de industrie locală Drăgănești-Vlașca. În schimbul consimțămîntului, acesta din urmă i-a pretins 2 000 lei. Pentru a procura banii D. Iordache și-a vîndut vaca. Dar vaca morarului n-a ajuns în buzunarul fără fund al lui Constantin C. Constantin. Prins asupra faptului, acestuia — după cum se spune — i-a murit și... vițelul.

Inovație culinară

La „Alimentarele" din Sibiu nu se găsesc portocale. Se vînd însă în toate restaurantele. Tot cu kilogramul. Dar la un preț mai mare. Ca să-și facă restaurantele planul. Iar cetățenii, ca să și le procure, zic: „Ospătar, o porție de cîrnați pe portocale". Strașnică idee! Comunicați cui aparține inovația culinară. Să aibă cui trimite sibienii felicitări.

Paraziți...

De la Uzina Electronica au fost furate, treptat, noaptea, 114 aparate de radio cu tranzistori, în valoare de 136 000 lei. Autorii: Teodor Zamfir, fără ocupație, Nicolae Enache, Ivan Dinu (salariați ai uzinei) și Mihai Tripșa (angajat la „Flora"). În vînzarea lor au fost sprijiniți de Constantin Tacea și Gheorghe Zamfir. Le-a dat o mînă de ajutor și Alex. Soceanu de la grupul de automatizare. Toți și-au primit pedeapsa prevăzută de lege. Patru dintre ei (Tacea, Tripșa, Enache, T. Zamfir) au primit între 6 și 16 ani muncă silnică, iar ceilalți, între 3 și 7 ani închisoare corecțională. Cum se vede, a ieșit cu cîntec — pe diferite lungimi de undă. Radio-urile sînt bune cînd n-au paraziți.

Suflet de hîrtie

Un autobuz plecat de la Sighișoara s-a înzăpezit între Mureni și Archita. Printre călători se aflau pensionari și bolnavi. S-a luat telefonic legătura cu Archita; aici se află o brigadă de tractoare. Telefonistul a trimis urgent după șeful brigăzii, Iosif Ban, explicîndu-i-se situația critică (se cerea un tractor și un troliu). Toate insistențele au fost în zadar. Șeful brigăzii n-a catadicsit măcar să vină pînă la telefon. „Nu mă privește, eu răspund de tractoare!"

De oameni nu răspunde. Nu-i are în... inventar. Suflet de hîrtie.

Rubrică redactată de
Ștefan ZIDARIȚĂ
Ștefan DINICĂ
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

O RĂSCRUCE A VIEȚII...

(Urmare din pag. I)

G. P. s-a înscris la facultatea de medicină, această facultate bucurîndu-se atunci de o mare atracție în rîndul tinerilor, dar nu a suportat cerințele legate de etapa de disecții. Între timp, familia s-a mutat în altă localitate. G. P. a întrerupt medicina, s-a înscris la facultatea de biologie, iar astăzi este... bibliotecară. G. P. a așteptat ca înclinațiile să se dezvăluie de la sine și drumul ei a fost ales, astfel, de întîmplare. Cunoașterea de sine e un proces necesar în viața tînărului. Acest proces cere să-ți studiezi capacitățile, înclinațiile, să te verifici permanent, să-ți propui descoperirea propriilor aptitudini.

Situații ca cele menționate mai sus au apărut în 24 la sută din cazurile cuprinse în ancheta efectuată în anii 1948—1949.

Au existat și 8 la sută cazuri în care s-a exprimat dorința de întrerupere a studiilor, evocîndu-se uneori o perspectivă apropiată de căsătorie, necesitatea de a ocupa un serviciu spre a contribui la întreținerea familiei, fenomene ce au dispărut aproape cu totul în anchetele sociale efectuate la interval de 14 și 16 ani.

Existau, printre situațiile de indecizie, și un procent de 14 la sută cazuri în care se formulau preferințe într-un mod destul de neclar. Un elev din ultima clasă a liceului „I. Heliade Rădulescu" spunea în 1948: „Deoarece mai este foarte puțin pînă la sfîrșitul anului aș vrea să mă opresc la o profesie, dar nu reușesc să iau o hotărîre. Aș vrea să fac arhitectura, mi se pare o profesie de mare viitor și mă interesează, dar mă atrage în același timp și activitatea de critică literară și încă ceva: chimia!" Tînărul în cauză este astăzi chimist, o profesie în care — așa cum mărturisește — își găsește mari satisfacții.

Nehotărîrea, în cazul la care m-am referit, se consuma între mai multe **tentații active,** fiecare acționînd în paralel, cu intensitate.

Fenomenul descris mai sus poate avea și alte semnificații. Există cazuri de dublă profesionalizare. Ele sînt impuse de transformări sociale. În unele cazuri atracția concomitentă spre două profesii poate avea la bază elemente de vocație în competiție. Se cunosc destule exemple de duble profesii. Printre alții se pot cita Grigore Antipa, muzeolog cu renume mondial și hidrobiolog, Ion Barbu, matematician și poet, I. Țuculescu, medic și pictor, Traian Vuia, jurist, aviator și inventator în domeniile aviației și mulți alții. Evident, cazurile de acest fel arată că există condiții felurite și numeroase care determină dezvoltarea polivalentă a oamenilor.

Să revenim la sondajul pe care-l analizăm. Poate fenomenul cel mai semnificativ al acelor ani constă în motivația dată alegerii. Foarte diverse, aceste motivații au putut fi concentrate în trei mari direcții. Una privea interesul pentru o profesie oarecare prin puterea valorii ei sociale în creștere sau în schimbare și prin prisma beneficiilor materiale ce o caracterizau (22 la sută cazuri au evocat astfel de motive). O a doua direcție (reprezentată de un procent de 6,5 la sută cazuri) se caracteriza prin evocarea vocației, talentului sau a unor aptitudini. În sfîrșit, într-un important număr de cazuri (20 la sută) apăreau clare contagiuni în optarea pentru o profesiune sub influența părinților, a lecturilor, a filmelor, a prietenilor etc.

Am insistat asupra acestor aspecte pentru că, din cîte cunosc, acesta a fost lotul de tineri în care stabilitatea profesională a fost cea mai fragilă. Mulți dintre tinerii din acel lot au avut întreruperi de studii, reluări la alte facultăți, schimbări de două, trei și chiar patru profesii în decursul timpului.

Coordonate noi ale opțiunii

Am în față un alt tabel statistic efectuat în anul 1963 în cîteva colectivități de tineret (1 200 tineri). Modificarea tabloului general al profesiunilor alese atestă transformări sociale importante. Figurează printre ele acelea de cercetător, inginer electronist, genetician, operator, inginer constructor, inginer mecanic, specialist în energia atomică, astronom, cosmonaut etc. În numeroase cazuri apar motivații legate de creșterea prestigiului social al profesiei respective, fapt ce se exprimă prin considerarea de către elevi a profesiunii alese ca fiind foarte importantă pentru dezvoltarea economiei sau culturii, prin exprimarea unei curiozități intense față de caracteristicile mai spectaculoase ale profesiei respective sau prin apel la buna salarizare ce i se acordă (total 49,6 la sută cazuri). Evocarea vocației a fost făcută în 8,4 la sută cazuri, iar contagiunea în alegere a apărut evidentă în 24,6 la sută cazuri. Întîmplarea ocupă 5,6 la sută în motivații. (11,8 la sută cazuri au fost scoase din analiza acestei probleme din cauza lipsei de răspuns la întrebarea „Cine te-a influențat în alegere?").

Cifrele acestei anchete, în comparație cu cele analizate anterior, arată unele importante aspecte noi în opțiunea tineretului pentru o profesiune sau alta. În primul rînd a crescut numărul de alegeri de profesiuni de înaltă calificare, a crescut orientarea spre profesii tehnice datorită valorii lor economice și importanței ce au căpătat-o în viața socială. Aceasta înseamnă că a crescut ecoul social al unor profesiuni. În al doilea rînd a crescut acțiunea fenomenelor de contagiune în alegerea profesiunii la tineret, fapt ce arată că tineretul a devenit mai sensibil la sfaturile școlii, ale părinților, la influența noului mediu social. În al treilea rînd a crescut procentul alegerii profesiunii conform vocației, fapt ce arată că școala a efectuat o acțiune mai eficace de autocunoaștere de către elevi a propriilor capacități.

. . . .

Doi ani mai tîrziu m-am reîntîlnit cu problema alegerii profesiunii. De astădată au fost supuși anchetei 300 tineri. 37,5 la sută au făcut opțiuni cu referiri la valoarea socială a profesiunii, 8,4 la sută cazuri au evocat vocația și capacități speciale. În 25,6 la sută din cazuri s-au pus în evidență contagiuni complexe în motivație. 8,5 la sută cazuri cuprind în alegere motivația de „întîmplare", iar în 20 la sută din cazuri nu a fost exprimată o decizie.

Un calcul de sinteză pe cele 3 anchete efectuate pe un interval de 16 ani a dat următoarele relații între condițiile care determină alegerea profesiunii de către tinerii de 16—20 ani:

Alegerea profesiunii (motivații) %

Anul anchetei	Incertitudine	Valoarea socială a profesiunii	Vocația	Contagiune	La întîmplare
1948/49	46	24	6,5	20,5	5,5
1963	11,8	49,6	8,4	24,6	5,6
1965	20	37,5	8,4	25,6	8,5

Deși aspectele relevate în cele trei anchete sociale analizate cuprind o populație școlară relativ restrînsă — ele pun, credem, în evidență unele aspecte ale psihosociologiei și psihopedagogiei profesiunilor.

La o sumară analiză a tabelului de sinteză se vede că există o creștere pregnantă a motivațiilor privind creșterea valorii sociale a profesiunilor. Fenomenul se datorește creșterii obiective a funcției sociale a unor profesii și ecoului acestei creșteri în aspirațiile tineretului.

Procentul mare de alegere prin contagiune (părinți, frați, profesori, prieteni, lecturi, film etc.) arată că și influența mediului apropiat este foarte activă în opțiunea pentru o profesie.

A rămas încă relativ mare procentul elevilor nedeciși în alegerea profesiunilor. Aici rolul hotărîtor revine școlii, pedagogilor. Școala are datoria de a dirija (începînd cu elevii cei mai mici) procesul de autocunoaștere a aptitudinilor și de cunoaștere a nevoilor societății, în așa fel încît absolvind școala tinerii să se poată pronunța motivat asupra viitorului lor drum în viață.

Întîmplarea și consecințele ei

Din tabelul de mai sus se pare că rolul întîmplării în alegerea profesiunilor este relativ neimportant. Totuși, dacă un procent mediu de 6,5 la sută s-ar extinde la întreaga populație pe 17 ani, faptul nu mai este de neglijat. La fel se pare că procentul de „incertitudini" în alegerea profesiunii la tinerii de 16—18 ani este ridicat. Actul de alegere la întîmplare a profesiunii echivalează cu integrarea arbitrară a tînărului într-o anumită conjunctură socială. Acest fapt este posibil datorită caracterului polivalent și plastic al capacităților și aptitudinilor umane. Totuși, alegerea la întîmplare a profesiunii se soldează pe plan social cu destulă risipă de aptitudini. Astfel de alegeri aduc, după sine, uneori și munca de calitate mediocră, precum și o conduită profesională imprudentă ce generează accidentele de muncă și o extindere a terenului de boli, suprasolicitare sau tensiune nervoasă. Mediocritatea, ca o expresie a lipsei de cunoștințe, și adesea a lipsei de entuziasm, poate fi o frînă în evoluția socială. Mediocritatea este puțin sensibilă la progres, generatoare de spirit birocratic și de soluții comode, impregnată de o atitudine individualistă. Or, dezvoltarea vertiginoasă a societății, în toate domeniile ei, cere oameni pricepuți, cu cunoștințe temeinice, cu un spirit creator, oameni care dau strălucire și sens profesiunii, ridicînd prin randament, originalitate valoarea ei socială, oameni care stăpînesc economia timpului de lucru pentru că lucrează repede, atent și bine și sînt capabili de o continuă perfecționare. Iată deci că de o justă orientare profesională, de modul în care părinții, școala, societatea îl îndrumă pe tînăr depinde în mare măsură însăși realizarea lui ca cetățean activ al societății.

Există, în zilele noastre, o foarte mare mobilitate profesională. Ea se exprimă printre altele prin numărul mare de tineri înscriși în învățămîntul seral, în cel fără frecvență, la cursurile de specializare, de calificare etc. În multe cazuri, recalificarea, mai ales prin învățămîntul seral și prin cel fără frecvență, se datorează unor carențe vechi, orientării profesionale timpurii șubrede a unor tineri. Astfel de situații apar la tinerii care și-au ales profesia întîmplător, necunoscîndu-și posibilitățile sau neavînd dezvoltate interese și aspirații mai complexe la sfîrșitul anilor de școală.

Fenomenul are însă în cauzalitatea sa și o modificare generală socială a nivelului de aspirații profesionale, precum și apariția unor condiții noi, favorabile afirmării pe planuri noi, superioare, a tinerilor. Ideea de **calificare** și de perfecționare a calificării este deosebit de activă acum în rîndul tineretului salariat și această idee este cultivată în continuare. Rezultatul va fi creșterea aportului cantitativ și calitativ al tinerilor respectivi în muncă, în viața socială.

Mobilitatea profesională se poate observa și în modificarea procentului de integrare profesională a tineretului în spațiul geografic al părinților. Fenomenul de exercitare a profesiei în altă parte decît în orașul sau satul din care provine tînărul este tot mai frecvent.

Sub influența revoluției tehnico-industriale are loc o adevărată revoluționare a profesiilor. Profesiile din industrie se modifică vertiginos datorită mecanizării, automatizării și extinderii electronicii. Într-un studiu cu privire la profesiile agricole efectuat în anii trecuți au fost consemnate peste 80 de tipuri de profesii ce coexistă datorită fenomenului intens de dezvoltare a agriculturii, fenomen însoțit de conservarea relativă a unor vechi profesiuni agricole la care se adaugă profesii noi legate de mecanizarea agriculturii și adîncirea diviziunii muncii. Chiar profesiile didactice se modifică sub influența metodelor audiovizuale și a învățării programate, emanate din pătrunderea revoluției tehnice moderne în domeniile culturii. Așadar, iată cît de dinamic este tabloul profesiilor. El impune necesitatea unor acțiuni bine dirijate din partea tuturor factorilor responsabili de orientarea profesională a tineretului. În propaganda profesiilor noi trebuie să se țină seama tocmai de asemenea schimbări structurale, izvorîte din înseși prefacerile ce au loc în realitatea socială.

Competență!

În toate profesiile a crescut rolul competenței, al cunoștințelor, al organizării moderne a muncii. Multe profesii nu cer atît aptitudini speciale, cît **cunoștințe,** preocupări continue de studiu. Trăim un secol al necesității studiului perpetuu. Cercetări moderne în care se studiază relația om-mașină pun în evidență o mare apropiere între profesiile direct productive moderne. În această apropiere tabloul de comandă începe să fie și va fi tot mai mult în viitor elementul principal. Mecanizarea muncii realizează această apropiere, care nu înseamnă însă doar capacitatea de a manevra pîrghii, butoane și de a citi cadrane, ci mai ales competență, stăpînire gnosică și pragmatică a mașinii. **Competența** este o componentă structurală a productivității muncii. Dar în orientare trebuie avută neapărat în vedere și necesitatea concordanței între înclinație și profesie. Azi cele mai multe profesii impun specializare, însușirea unui mare volum de cunoștințe valabil specialității respective. Or, lansarea într-o asemenea specializare fără pasiune, fără convingere diminuează efortul ce trebuie depus în creșterea competenței și deci și rezultatele. Orice om își poate însuși cunoștințe, dar altfel o face atunci cînd profesiunea corespunde înclinațiilor și pasiunii sale.

Aspirații — posibilități — necesitate: o armonie

O dificultate mare prezintă pentru fiecare tînăr cunoașterea propriei capacități, la care se adaugă uneori o slabă cunoaștere a profesiunilor sau o cunoaștere exterioară.

Chiar în cazul unei conturări a aspirațiilor, **capacitățile proprii** sînt uneori supraapreciate sau subapreciate. **Or foarfeca relației dintre aspirații și posibilități constituie un aspect fundamental al personalității umane.** Cunoașterea capacităților reale ale fiecărui tînăr, a evoluției lor în timp rămîne, ca atare, un deziderat principal. De altfel **orientarea școlară și profesională are tocmai sarcina socială de a organiza un acord între aspirații, capacități și interesele sociale.**

România se numără printre țările care au început să se preocupe de problema orientării profesionale încă din 1926, cînd s-a înființat o comisie națională sub președinția lui C. Rădulescu-Motru și două laboratoare (I.T.B. București și Timișoara), bine dotate pentru acea vreme. Cîțiva ani mai tîrziu s-au organizat laboratoarele de orientare și selecție profesională C.F.R. iar în 1935 au luat ființă 15 oficii în principalele orașe ale țării.

Astăzi se exercită mai organizat expertiza și **reorientarea** profesională în cazuri de pierderi ori diminuare a capacității de muncă, de către Institutul de expertiză a capacității de muncă și laboratoarele de orientare C.F.R., aviație etc. Dar orientarea profesională și mai ales preorientarea școlară sînt acțiuni extrem de complexe, la care ar trebui mai bine atrași specialiștii.

Specialiștii din fabrici, din uzine, din instituții trebuie să devină colaboratorii cei mai apropiați ai școlii. Există pentru diferite etape ale orientării aspecte, mijloace și obiective mai importante ce se cer cultivate. Procesul este cu atît mai necesar cu cît el decurge din obligația pe care o are societatea de a-i forma pe tineri în perspectiva progresului contemporan, a cerințelor noi ale societății socialiste în plin avînt.

În timp ce societatea umană dispune azi de o infinitate de capacități, fiecare om în parte dispune de un număr relativ redus și individualizat. Practica socială le dezvoltă, le perfecționează. Există cazuri de dezvoltare lentă ori de dezvoltare timpurie foarte evidentă și impetuoasă, chiar exclusivistă a unor aptitudini (ca cele artistice). Există însă și situații destule în care după perioade în care se manifestă evident conturul unor capacități, ele să intre în declin deoarece nu au fost alimentate la timp, satisfăcător, prin dezvoltare corespunzătoare de interese și de cunoștințe. Cu atît mai mult se creează obligația de a educa **autocunoașterea** timpurie a capacităților tineretului, fenomen posibil, dar delicat, și care, la rîndu-i, cere competență. În 1966 a avut loc un interesant simpozion în problema orientării profesionale. Revista de pedagogie a consacrat integral unul din numerele sale problemei. În aceeași ordine de idei, prin lucrarea „Cercetări sociologice contemporane", apărută în Editura Științifică, 1966, s-a acordat orientării profesionale un interes teoretic și de cercetare important, dar deocamdată cercetările de sondaj nu au extindere. În orientarea profesională interesează **acțiunea propriu-zisă.** Există și pot fi folosite cu mare eficiență canalele de influențare socială pentru creșterea interesului tineretului față de noile profesiuni de care depind modernizarea producției materiale, mersul înainte al societății noastre. Dar este necesară munca concretă atît a specialiștilor de teren în orientarea profesională cît și suplimentarea cunoștințelor generale ale profesorilor cu cunoștințe și cercetări care să transforme munca de orientare profesională într-o activitate științifică. Trebuie puse la punct instrumentele de muncă (testele de aptitudini, temperament, dezvoltare neuro-psihică etc), chestionarele și mijloacele de investigație. **Ofensiva împotriva întîmplării** în alegerea profesiunii are semnificația exercitării unui înalt spirit umanist în educație.

Stejari multiseculari, monument al naturii la Frîncești R. Vîlcea
Foto: M. Cioc

1400 modele încălțăminte pentru vară și toamnă

La Sinaia au început luni lucrările de contractare între întreprinderile producătoare de încălțăminte și reprezentanții comerțului, pentru stabilirea fondului de marfă destinat celei de a doua jumătăți a anului.

La acest „examen", întreprinderile industriei ușoare prezintă circa 1 400 modele de încălțăminte pentru vară și toamnă. Aproximativ 200 dintre ele se expun în... premieră. Sînt pantofi și sandale cu fețe din înlocuitori de piele — P.V.C. și P.V.C. expandat, din materiale textile (plase din relon, chingi de in etc). După cum ne-a informat direcția de specialitate din acest minister, industria ușoară și-a propus să trimită în magazine pînă la sfîrșitul anului 7 milioane perechi de încălțăminte din astfel de materiale.

(Agerpres)

FOILETON de Nicuță TĂNASE

TIPUL „STRUȚ"

Întîmplarea a făcut ca în perioada cînd natura l-a creat pe struț să nu fiu de față. Mă ocupam de canguri. Fapt este că, fără știrea mea, struțul a apărut pe pămînt. M-am dus la natură și am întrebat:

— Am auzit că ai dat viață unui struț. E adevărat?

— Da.

— Pot să-l văd și eu?

— Dacă ții să-l vezi cu tot dinadinsul, fă-ți o delegație pentru Africa, că acolo i-am repartizat spațiul locativ.

— Cum e un struț? Cum arată el?

Mi-a desenat pe o tablă struțul.

— Dar cum se comportă el? Asta mă interesează mai mult.

Natura s-a uitat prin mulțime și mi-a zis:

— Îl vezi pe cel în gri?

— Îl văd.

— Ține-te după el. Are caracterul și însușirile struțului. Stai în preajma lui și n-o să mai fie nevoie să te deplasezi în Africa.

— Mersi. Dar văd că poartă cu el o ladă. E lustragiu?

— Nu.

— Ce are în ladă?

— Nisip.

— Ce face cu nisipul?

— Vei vedea.

Omul cu lada lui s-a urcat în tramvaiul 11 turul 1 865. Eu după el. La un moment dat în tramvai s-a urcat un recalcitrant... De ce să nu-i spunem pe nume? S-a urcat un huligan și a început, mare, să facă scandal... S-a legat de femei, a bruscat cîțiva călători, iar omului cu lada i-a dat chiar și un brînci. Noi toți cei de față am oprit tramvaiul, l-am imobilizat pe huligan și l-am dat pe mîna milițianului. Mărturisesc sincer că și uitasem de omul meu. Nu mai era. Dispăruse. Dar cînd? Unde? Am controlat cu privirile mai bine tramvaiul și am dat de el. Era cu capul băgat în nisipul din lada lui de toate zilele. A stat așa pînă la stația terminus a tramvaiului. Vatmanul a observat și i-a scos capul din nisip cu tirbușonul.

— Dumneata ai absentat de la lecția care i s-a dat huliganului — tatonă vatmanul.

— Eu nu știu nimic.

— Aveți nisip în cap, pieptănați-vă — îi atrage atenția vatmanul și pornește în cursă.

Să presupunem că omul struț lucrează alături de un strungar care dă rebuturi. El știe de ce acel strungar dă rebuturi. Cînd i se cere părerea, ori dacă observă că omul greșește, el își viră capul în lada lui.

Să presupunem că omul struț a fost martorul ocular la necinstea unui gestionar care dosea mărfuri, ori că a făcut cine știe ce matrapazlîcuri (gestionarul, nu el. Pentru că el, omul struț, în sinea lui zice că este corect). Atitudinea omului struț este în lada în care-și viră capul.

Să mai presupunem că a primit dispoziții să asfalteze strada Mihail Eminescu din București. El își dă seama că sînt cîteva nereguli în aceste dispoziții, dar nu spune cum ar trebui să spună:

— Tovarăși, dar mai întîi să vedem dacă nu va mai fi nevoie de alte lucrări. Dacă întreprinderile: A, B, C, D, ori S.T.T., ori O.V.Z., nu mai au ceva de făcut aici.

Știe că aceste întreprinderi au de lucru. Dar el, cînd se face analiza muncii și se constată că s-a greșit, își viră capul în lada lui cu nisip.

Dacă i se scoate capul de acolo, tot cu tirbușonul, el se dezvinovățește cu „act" oficial.

În căsnicie, e la fel de struț. Pentru că fiecare sac își găsește peticul, struțul și-a găsit o struță. (Nu știu precis dacă ăsta este femininul de la struț). Găsindu-și partenera, s-a căsătorit. Au dat naștere și unui copil.

De-acum încolo ne vom ocupa de copilul familiei struț. Văzînd că părinții, la orice atitudine a lui, își viră capul în nisip, el, copilul, o ia razna. Se înhăitează cu fel de fel de derbedei (copiii altor struți) și ajunge pînă la urmă pe băncile tribunalului. Și aici la procesul fiului lor struții își viră capul în nisip. Amîndoi.

Fiul struților devine zebră (vezi dungile de la uniformă). Regretă cele întîmplate, dar prea tîrziu.

Fiul struților devenit zebră, la vorbitor, nu are cu cine vorbi, pentru că părinții lui își viră mai departe capul în nisip.

Cum a izbucnit incendiul din strada „Pompierii voluntari" nu se știe. Probabil vinovat este tot candidatul la cancer (fumătorul). A lăsat țigara aprinsă într-o scrumieră făcută din lemn uscat... (Scrumierele se fac din lemn uscat, iar ușile și ferestrele de la unele blocuri din lemn verde). Treceam pe acolo... Pînă să vină pompierii ca să distrugă totul din jur (pentru a nu se întinde focul) au luat cei de față atitudine. Fiecare, cu o găleată de apă, a intervenit la stingerea focului cum s-a priceput. Eu găleată nu port la mine întotdeauna, pentru că e incomod. Așa că, forțat fiind de conștiința mea să iau atitudine față de foc, am luat. Cum? Veți vedea.

Mi-a ieșit în cale omul cu lada cu nisip. Am deșertat capul vîrît în nisip și am intrat în vîltoarea focului.

Eram fericit împreună cu ceilalți care ajutaseră la stingerea incendiului și ne felicitam reciproc. În momentul cînd mă scuturam de cenușă a venit la mine omul, fostul proprietar al nisipului cu care stinsesem focul, și mi-a spus:

— Dumneata mi-ai luat nisipul?

— Eu însumi. Dar cum ai observat, d-ta erai doar cu capul în nisip.

— L-ai luat ori nu l-ai luat?

— L-am luat.

— Cum ai îndrăznit?

— Uite așa.

— Joi avem procesul. Să te prezinți la tribunal.

Joi m-am prezentat la tribunal. Procesul l-am cîștigat. De atunci, omul struț nu mai poartă cu el lada cu nisip. În schimb, are guler la palton, la pardesiu, la haină. Cînd trebuie să ia atitudine, își îngroapă capul în guler.

Să desființez și gulerele?

PAGINA ECONOMICĂ

DE CE NU SE CRESC PĂSĂRI în cooperativele agricole din raionul Botoşani

Zootehnia constituie una din principalele surse de venituri pentru cooperativele agricole din raionul Botoşani. În prezent, fermele de animale ale acestor unităţi au peste 30 000 bovine, 14 000 porcine, 57 679 ovine. An de an a crescut producţia de lapte şi carne. Aceasta a dat posibilitate cooperativelor să vindă, în 11 luni din anul trecut, 87 017 hl lapte de vacă, depăşind astfel prevederile contractelor anuale cu 12 la sută, precum şi cantităţi sporite de carne şi lînă. Este desigur bine că în cooperativele agricole se acordă o grijă sporită pentru creşterea animalelor. Din păcate nu acelaşi lucru se poate spune şi despre creşterea păsărilor. În prezent, cooperativele din întregul raion dispun doar de 5 980 găini. Făcînd o comparaţie cu numărul oilor, se vede că cel al păsărilor este de aproape 10 ori mai mic.

Care este cauza acestei situaţii cu totul anormale? De ce unităţile cooperatiste din raion nu cresc păsări? Iată ce ne-a relatat tov. ing. MIHAI ROMANESCU, vicepreşedinte al Consiliului agricol raional.

„Principala cauză care a determinat unităţile agricole cooperatiste din raion să nu crească păsări o constituie lipsa spaţiilor corespunzătoare. În raion avem un mare număr de puiernie, dar ne lipsesc halele de păsări matcă care sînt mai costisitoare. Numărul mic de păsări a dus la cheltuieli mari şi beneficii mici, iar în unele cazuri chiar la pierderi".

Am cerut şi părerea unor specialişti şi cadre de conducere din cooperative.

„Creşterea păsărilor este o ocupaţie pretenţioasă — ne-a spus tovarăşul IACOB D. MIHAI, preşedintele cooperativei agricole din Dumbrăveni. *Cooperatorii noştri nu privesc cu destulă încredere acest sector de producţie".*

Într-adevăr, la Dumbrăveni, în anul 1966, s-au cheltuit aproape 100 000 lei cu procurarea puilor, cu hrana şi cu munca depusă pînă la livrarea păsărilor, şi s-au încasat numai 38 723 lei. Desigur că un astfel de bilanţ nu are darul să entuziasmeze şi nici să determine pe cooperatori să dezvolte sectorul avicol. Se pune însă întrebarea: cum a fost posibil să se ajungă aici? Căutînd să dea unele explicaţii, atît NICOLAE ŞERBAN, medicul circumscripţiei veterinare Dumbrăveni, cît şi inginerul agronom al cooperativei agricole, GHEORGHE MACARIE, au spus că *„în cooperativă nu a existat o matcă proprie de găini ouătoare. Puii de o zi, pe lîngă faptul că au fost aduşi de la mari distanţe, în condiţii necorespunzătoare nu au avut asigurate adăposturi şi hrană după cerinţe. Aceasta a făcut să se înregistreze un procent de 40 la sută mortalitate. Perioada de creştere a păsărilor, care au rămas în viaţă, pînă să ajungă la greutatea de circa 1 kg, s-a prelungit la peste 180 zile".*

Foarte senin şi nepăsător răspunsul acestor specialişti cu muncă de răspundere.

În unele cooperative nu se cresc mai multe păsări chiar atunci cînd se vădeşte că acestea sînt foarte rentabile. La cooperativa agricolă din oraşul Botoşani s-au crescut anul trecut 5 000 pui, din care s-au ales apoi 1 000 găini ouătoare, iar ceilalţi s-au valorificat. Numai de la vînzarea ouălelor s-au realizat cîte 102 lei de fiecare găină. Deşi a avut un număr mic de păsări, cooperativa a realizat un venit net de peste 30 000 lei. Desigur, veniturile ar putea fi incomparabil mai mari dacă s-ar creşte mai multe păsări matcă.

Din toate acestea rezultă că situaţia cu totul nesatisfăcătoare a creşterii păsărilor în cooperativele agricole din raion se datoreşte nu unor condiţii obiective, ci slabei preocupări pentru dezvoltarea acestei îndeletniciri rentabile. În cele mai multe unităţi deşi se prevăd an de an sume importante de bani şi zilemuncă pentru dezvoltarea sectorului avicol, prevederile nu se realizează. Ani de-a rîndul în unele cooperative se planifică să se construiască adăposturi pentru păsări, dar de fiecare dată fondurile capătă altă destinaţie. În unele unităţi şi adăposturile existente sînt folosite în alte scopuri decît cele pentru care au fost construite. La Brehueşti şi Dumbrăveni atît preşedinţii, cît şi specialiştii justifică lipsa de interes în ce priveşte construcţia halelor de păsări prin lipsa fondurilor băneşti. Dar în aceste unităţi s-au găsit fonduri pentru construirea unor sedii, care nu erau atît de necesare şi a căror valoare depăşeşte cu mult costul halelor de păsări. La consiliul agricol raional ni s-a spus că sediile... *„erau necesare pentru a ridica prestigiul unităţilor respective".* Curioasă optică! Oare prestigiul depinde de ridicarea unor sedii costisitoare sau de puterea economică a cooperativelor, de veniturile realizate şi de cîştigul cooperatorilor? Cu cei 40 000 lei cheltuiţi pentru sediu la Brehueşti şi 60 000 la Dumbrăveni se puteau crea condiţii optime pentru creşterea păsărilor. Astfel, nu numai că s-ar fi recuperat rapid cheltuielile dar s-ar fi realizat şi însemnate venituri în loc ca banii să fie imobilizaţi în clădirile sediilor.

În raion sînt cel puţin 15 cooperative agricole care dispun de iazuri şi ar avea posibilităţi să crească, cu investiţii minime, un mare număr de gîşte şi raţe. Dar aceste posibilităţi nu sînt aproape deloc folosite. Doar în cîteva cooperative se cresc în total 2 300 raţe şi gîşte-matcă.

Recent, consiliul agricol raional a întocmit un plan în care se prevăd măsuri menite să asigure creşterea a circa 80 000 pui de găină şi 10 000 boboci de raţă şi gîscă. În vederea realizării unor ferme rentabile de păsări, planul prevede dezvoltarea acestora într-un număr redus de unităţi. Numai că pînă acum nu s-a făcut mai nimic în vederea înfăptuirii măsurilor prevăzute, pentru a se asigura condiţii optime de creştere a păsărilor. Este necesar ca atît consiliul agricol raional, cît şi uniunea raională cooperatistă să analizeze situaţia existentă şi să sprijine cooperativele agricole pentru a putea obţine din sectorul avicol venituri cît mai mari. Toate măsurile ce se impun în acest scop să fie supuse dezbaterilor şi aprobării în adunările generale ce au loc în cooperative.

Nistor ŢUICU
corespondentul „Scînteii"

ANGAJAMENTE 1967

(Urmare din pag. I)

— să termine lucrările pentru începerea probelor la rece la primul furnal de 1 700 mc cu 15 zile mai devreme, iar centrala sulfanteloor şi centrala de intervenţie se vor preda la montaj la 1 mai 1967;

— să înceapă rodajele şi probele la rece ale fabricii de aglomerare cu 20 zile înainte de termenul planificat.

Pentru realizarea sarcinilor de plan şi a angajamentelor luate în întrecerea socialistă, colectivul întreprinderii a elaborat un plan de măsuri tehnico-organizatorice care cuprinde: organizarea lucrului în schimburi la locurile înguste şi cu volum mare de lucrări, în vederea asigurării ritmicităţii lucrărilor şi scurtării termenelor de predare a obiectivelor; punerea în funcţiune a unei instalaţii de preparat betoane de circa 2 400 litri în zona sectorului laminoare şi mărirea capacităţii staţiilor existente; se va reduce în continuare volumul muncii manuale prin introducerea micii mecanizări la evacuarea pămîntului, transportul materialelor etc; mărirea capacităţii de înmagazinare a cimentului în silozuri metalice cu încă 4 000 tone şi mecanizarea manipulării la aceste silozuri; micşorarea consumurilor specifice de materiale în toate unităţile întreprinderii; reducerea numărului muncitorilor de întreţinere, auxiliari şi deservire cu 1,6 la sută.

Colectivul întreprinderii este hotărît să-şi mobilizeze toate forţele în vederea creşterii continue a eficienţei economice a activităţii întreprinderii, contribuind prin realizările dobîndite la traducerea neabătută în viaţă a sarcinilor trasate de partid.

Întreprinderea de foraj-Craiova

Analizînd temeinic posibilităţile de îndeplinire a indicatorilor planului pe 1967, în lumina sarcinilor trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, petroliştii de la Întreprinderea de foraj-Craiova au scos la iveală noi rezerve interne prin valorificarea cărora şi-au propus să realizeze:

— depăşirea cu 3 la sută a vitezei de foraj planificate;
— sporirea cu 3 la sută faţă de plan a productivităţii muncii;
— reducerea cu 5 la sută a timpului neproductiv, faţă de realizările anului 1966;
— obţinerea unei economii peste plan la preţul de cost în valoare de 1 500 000 lei.

Pentru obţinerea acestor rezultate se vor aplica o serie de măsuri: extinderea forajului cu jet la 10 sonde, asigurîndu-se creşterea vitezelor de foraj; folosirea fundaţiilor din elemente prefabricate la toate instalaţiile 4 L.D. şi 2 D.H., în vederea obţinerii de economii la preţul de cost şi scurtarea timpului de montaj; simplificarea şi tipizarea montajelor instalaţiilor, în vederea creşterii indicelui de utilizare şi scurtarea duratei de montaj cu 2 zile pe sondă; studierea posibilităţii simplificării profilelor de tubaj şi a programelor de construcţie a sondelor, realizîndu-se o economie de circa 100 tone metal.

Vom suplini producţia încă unei fabrici

Convorbire cu Gheorghe STĂNESCU
director tehnic al Fabricii de confecţii şi tricotaje — Bucureşti

La Conferinţa organizaţiei oraşeneşti de partid Bucureşti, din decembrie anul trecut, s-a evidenţiat experienţa colectivului Fabricii de confecţii şi tricotaje din Capitală în folosirea spaţiilor de producţie, a capacităţii maşinilor şi utilajelor. Angajamentele stabilite în întrecerea socialistă pe acest an — care prevăd, între altele, depăşirea planului producţiei globale cu 30 milioane de lei şi al producţiei marfă vîndută şi încasată cu 28 milioane lei — au la bază tocmai valorificarea în continuare a rezervelor interne existente în domeniul utilizării cu indici superiori a capacităţilor de producţie. Pentru a reliefa experienţa acumulată în acest sens, am adresat cîteva întrebări tov. GHEORGHE STĂNESCU, directorul tehnic al fabricii.

— Ce anume consideraţi deosebit de menţionat în ce priveşte rezultatele obţinute în acest domeniu?

— Doresc să redau, mai întîi, cîteva cifre edificatoare. Producţia obţinută la 1 000 lei fonduri fixe a fost anul trecut cu 25 la sută superioară realizărilor din 1959, iar **pentru anul acesta se prevede ca acest indicator să atingă un nivel de 148,6 la sută în comparaţie cu acelaşi an.** Explicaţia trebuie căutată, cred, în preocuparea permanentă a conducerii fabricii, a întregului colectiv, de a examina sistematic, atent rezervele de capacitate existente la fiecare utilaj şi loc de muncă şi de a aplica măsuri concrete pentru punerea lor în valoare.

Cea mai eficientă dintre toate căile pe care am acţionat s-a dovedit a fi **organizarea ştiinţifică a producţiei şi a muncii.** În această acţiune noi am pornit de la concepţia că fluxul fabricaţiei nu poate rămîne pe loc, că el trebuie continuu adaptat condiţiilor create prin dotarea cu utilaj tehnic perfecţionat, prin îmbogăţirea cunoştinţelor profesionale şi specializarea cadrelor. De aceea, conducerea fabricii a luat măsura ca cei mai buni ingineri, tehnicieni, economişti din fabrică să analizeze amplasarea utilajului, întregul circuit al materiei prime şi semifabricatelor, tehnologia de fabricaţie şi organizarea locurilor de muncă în fiecare sector de fabricaţie. Analiza a început cu secţia a II-a, unde în ultimul an s-a adus o nouă linie tehnologică pentru confecţii de cămăşi. Studiul întocmit pentru această secţie a dus la formarea unei noi viziuni asupra organizării producţiei, consemnată în scheme şi proiecte, tradusă apoi în viaţă pas cu pas. Faţă de proiectul iniţial al firmei furnizoare străine, care prevedea aşezarea liniilor tehnologice pe un spaţiu de 4 500 mp şi o capacitate anuală de şase milioane cămăşi — **utilajele au fost amplasate într-un mod mai economic pe o suprafaţă de numai 3 800 mp, creîndu-se astfel condiţii pentru sporirea producţiei în 1967 la şapte milioane şi, în final, la peste opt milioane cămăşi.**

Ceea ce merită relevat este faptul că prin această nouă organizare a fost rezolvată în principiu una dintre problemele cele mai viu disputate în rîndul specialiştilor din sectorul nostru — şi anume, aceea a stabilirii unei legături organice între locurile de muncă fără existenţa unui transportor mecanic. S-a confirmat astfel că organizarea lucrului după sistemul bandă rulantă, Ohrnel etc. — mult practicate în industria confecţiilor — sînt depăşite. Specialiştii noştri au introdus, în locul benzilor transportoare, diferite utilaje ajutătoare şi mecanisme, micşorîndu-se simţitor timpii auxiliari şi de deservire.

Ca o metodă deosebit de eficace de studiu şi cercetare în domeniul organizării superioare a producţiei s-a dovedit experimentarea într-o staţie pilot atît a proceselor tehnologice, cît şi a tuturor dispozitivelor, mobilierului şi utilajului industrial concepute în acest scop. S-a verificat şi pus astfel la punct organizarea locurilor de muncă, iar muncitorii au reuşit să-şi însuşească în scurt timp noile mînuiri.

— Experienţa de la secţia a II-a a constituit, desigur, un început bun. Cum a fost ea generalizată?

— Colective largi de tehnicieni şi ingineri au examinat, în ultimele luni, posibilitatea adaptării noului sistem de organizare şi la alte grupe de produse în secţiile 3, 5, 6 şi 7, pentru care s-au organizat încă trei staţii pilot. Acum, cînd şi în aceste secţii am încheiat studiile de organizare şi elaborare de noi tehnologii, se poate aprecia cît de mare este eficacitatea economică a acestei acţiuni: **prin reorganizarea tehnologiei de fabricaţie în secţiile de confecţii, în aceleaşi spaţii, cu aceleaşi maşini şi cu acelaşi număr de muncitori se va obţine, pînă în 1970 — în plus faţă de sarcina planificată iniţial pentru cincinal — o producţie suplimentară de circa un miliard de lei,** producţie care, practic, ar fi trebuit realizată într-o fabrică de confecţii de mărime mijlocie. Rezultatele vor fi cu siguranţă depăşite, întrucît cercetarea continuă şi în secţiile de tricotaje.

— S-au avut în vedere şi alte căi pentru utilizarea cu indici superiori a capacităţilor de producţie?

— Cum e şi firesc, preocupările noastre în acest domeniu au fost multilaterale. Efecte deosebit de importante a avut, de exemplu, mecanizarea complexă a muncii. În ultima vreme au fost concepute şi realizate dispozitive cu care s-a dotat fiecare maşină în parte, potrivit specificului operaţiilor pe care le execută. Dispozitivul pentru executarea buzunarelor la sacouri şi cel pentru fixarea manşetelor la cămăşi, de pildă, au dus la creşterea gradului de mecanizare la operaţiile respective cu peste 40 la sută. Acestea şi alte mecanizări se reflectă în creşterea productivităţii muncii fizice la cele două sortimente cu 35—50 la sută.

De stringentă actualitate pentru fabrica noastră este soluţionarea problemei creşterii gradului de mecanizare la operaţiile de transport intern, ambalare şi expediere a produselor. Importanţa acestei chestiuni derivă din faptul că ea este nemijlocit legată de organizarea ştiinţifică a producţiei. Care este situaţia în acest domeniu azi? Deşi o serie de manipulări se fac cu mijloace mecanice, totuşi ponderea cea mai mare în transportul intern al materiei prime, semifabricatelor, produselor finite o ocupă munca manuală. În prezent, specialiştii noştri studiază cele mai potrivite soluţii pentru mecanizarea muncii în acest domeniu de activitate. Avem în vedere mecanisme de transport aerian, ca cel care este în curs de instalare la secţia a II-a, sistemul de transmitere prin tobogane, planuri înclinate, electrostivuitoare, electrocare.

Merită să fie relevat şi faptul că **în fabrica noastră există un puternic curent în favoarea promovării cu mai mult curaj în producţie a tehnologiilor moderne de lucru.** În pregătirea producţiei acestui an, de pildă, au fost create noi tehnologii de producţie pentru paltoane, pardesie, taioare, rochii, care asigură un sortiment bogat, o calitate superioară şi o productivitate ridicată a muncii. O tehnologie cu totul nouă introdusă la noi în fabrică, de altfel pentru prima dată în industria de confecţii din ţara noastră, este execuţia unor operaţii prin procedee chimice.

În încheiere, aş vrea să subliniez că în procesul întregii activităţi pentru perfecţionarea organizării producţiei, pentru atingerea unor indici superiori în utilizarea capacităţilor de producţie s-a întărit convingerea întregului colectiv că rezervele interne pot fi valorificate numai prin studii şi căutări creatoare. Ceea ce presupune că experienţa acumulată să o fructificăm cît mai bine şi să o dezvoltăm mai departe, în vederea ridicării activităţii economice a întreprinderii la un nivel şi mai înalt.

N. PANTILIE

Ce este de prisos în actuala practică de informare economică

(Urmare din pag. I)

să ştie precis, în orice moment, stadiul asimilării produselor noi".

— Urmărirea este anevoioasă şi, în cele mai multe cazuri, e neconcludentă, ne spunea tov. ing. **TOMA MENDEL,** tehnologul şef de la „Unirea". Pentru prima oară noi am întocmit un astfel de raport la sfîrşitul lui noiembrie 1966. Cînd mai erau cîteva zile pînă la încheierea lunii, o parte din proiectanţi au părăsit planşetele şi s-au apucat de numărat şi socotit reperele. Decadele le-am aranjat prin aproximări. Sincer vorbind, nu le văd utilitatea. Mai bine am fi lăsaţi să ne vedem de munca de concepţie.

Subscriem la acest punct de vedere. Asimilarea e un proces de durată şi nu are nici un rost ca ea să fie urmărită decadal. Mai bine, **direcţia generală a minelor ar solicita întocmirea unor grafice realiste pentru asimilarea noilor produse şi ar revizui întreaga filieră a asimilării, depistînd factorii care frînează accelerarea ei.**

Statisticile suplimentare

Pe lîngă dările de seamă şi raportările aprobate oficial de Direcţia Centrală de Statistică şi Ministerul Finanţelor, an de an, prin diverse adrese, circulare sau simple telefoane, **direcţiile generale sau alte organe economice centrale au introdus în fluxul informaţional al întreprinderilor zeci de situaţii şi informări.** La o sumară inventariere, efectuată în serviciile de bază ale uzinei clujene de către organele de statistică, au fost identificate aproape 40 de asemenea documente. La întocmirea surplusului de formulare la „Unirea" se cheltuiesc 9 600 om/ore anual. „Recordul" în domeniul abuzului de formularistică se pare că îl deţine Întreprinderea forestieră Buzău, aparţinînd de D.R.E.F. Ploieşti, unde numărul situaţiilor raportate suplimentar se ridică la circa 60.

Ce anume se solicită întreprinderilor prin aceste documente? Pentru a nu-şi bate prea mult capul cu analiza dărilor de seamă pe care le primesc, direcţiile generale cer nenumărate anexe, tabele şi tabelaşe, sau chiar lucrări de sine stătătoare. La darea de seamă trimestrială a preţului de cost, serviciul financiar — preţuri din Direcţia generală a bumbacului a obligat uzina „7 Noiembrie" din Capitală — exemplul e valabil pentru toate întreprinderile subordonate acestei direcţii generale — să-i trimită în afara memoriului explicativ şi o situaţie a... preţului de cost pe articole de calculaţie. Datele din această anexă sînt identice cu cele din darea de seamă. Există o dare de seamă statistică lunară pentru urmărirea calităţii producţiei. Ca să nu mai facă cîteva calcule simple, Direcţia generală a produselor finite din lemn din cadrul Ministerului Economiei Forestiere, printr-o adresă, a obligat Combinatul de industrializare a lemnului din Piteşti să-i trimită la fiecare sfîrşit de trimestru o altă situaţie a realizării indicilor de calitate. Exemplele ar putea continua. Ne oprim aici. Fiecare din ele demonstrează **existenţa unui empirism dăunător în informarea asupra activităţii întreprinderilor, paralelismul, care s-a instaurat nestingherit în raportările întreprinderilor către forurile de resort.** Aceste manifestări de paralelism sînt o dovadă a lipsei de colaborare strînsă între serviciile unor direcţii generale în dirijarea, îndrumarea şi controlul competent al activităţii unităţilor subordonate.

Evidenţe de complezenţă

Uneori, se încalcă frecvenţa legală de expediere a formularelor statistice. De exemplu, înlocuind îndrumarea directă pe teren a activităţii întreprinderilor cu rapoarte, Ministerul Economiei Forestiere solicită întreprinderilor sale lunar darea de seamă IND 2 silva, în loc de o dată la trimestru, cum se prevede. De două ori pe semestru, şi nu o singură dată, fabrica „Dorobanţul" din Ploieşti expediază serviciului tehnic din Direcţia generală a lîniei şi mătăsii dări de seamă privind indicii de utilizare a maşinilor din filatură şi ţesătorie. După cum ni s-a relatat la aceste întreprinderi, documentele amintite nu sînt fructificate. Invariabil, se constată, de pildă, că multe din unităţile sale din regiunea Argeş nu îşi îndeplinesc sarcina de creştere a productivităţii muncii, depăşind numărul planificat de salariaţi, dar Ministerul Economiei Forestiere nu intervine pentru a curma această stare de lucruri. Dacă ar fi întrebaţi, desigur că cei care au sarcina să se ocupe de aceste întreprinderi, imediat dau şi răspunsul: „urmărim, iată dările de seamă". **Sub acoperirea acestor raportări, se tolerează neajunsurile, se creează falsa impresie că „pulsul" activităţii întreprinderilor e cunoscut pas cu pas.**

În schimb, consecinţele unui asemenea sistem defectuos de informare le suportă cadrele de tehnicieni, ingineri şi de economişti din întreprinderi, conducerile lor, care sînt sustrase de la îndeplinirea atribuţiilor de bază. **În loc să interpreteze datele pe care le culeg, economiştii se rezumă doar la transcrierea lor mecanică, dintr-un formular în altul.** La Fabrica integrată de lînă Constanţa, numai pentru întocmirea memoriilor explicative la dările de seamă şi raportările de muncă şi salarii, a fost angajat special un salariat. Abuzul de formularistică înecă inevitabil evidenţa economică cu tot felul de date secundare, inutile. „Situaţia suprafeţelor de vii pe rod, a producţiei totale şi modul de valorificare", care este întocmită de întreprinderile Vinalcool, are nu mai puţin de 81 de coloane şi peste 330 de rînduri.

Cum apar paralelismele

La începutul lunii decembrie, la „Unirea" Cluj a sosit o adresă prin care se arată că „începînd chiar cu decembrie va trebui să se raporteze din 5 în 5 zile realizarea producţiei globale, producţiei marfă şi a planului sortimental". Am cerut explicaţii la direcţia generală de resort.

— Nu cunosc să existe un asemenea caz, ne-a răspuns tov. **HORAŢIU MAICAN,** directorul general adjunct.

— Ba da, există, intervine tov. **ION VODĂ,** şeful serviciului de producţie, aflat de faţă la discuţie.

A urmat apoi un scurt dialog între cei doi interlocutori.

Directorul general adjunct: **Nu-şi are nici un rost raportarea din 5 în 5 zile.** Ar fi o suprasolicitare inutilă.

Şeful serviciului producţie: Personal socotesc că nu este prea mult. Nu le-am cerut să-mi dea scris, ci telefonic.

Directorul general adjunct: Şi la ce ne ajută aceste date?

Şeful serviciului producţie: Ştim din vreme...

Se vede limpede că **unii şefi de serviciu sînt aceia care iniţiază majoritatea covîrşitoare a abuzului de documente.** Pentru a nu li se reproşa că nu cunosc sectorul, ei se blindează cu tot felul de informări, rapoarte şi dări de seamă. Dar, într-o direcţie generală sînt destule servicii. Şi fiecare vrea să capete cît mai multe informaţii de la omologul său din întreprinderi. Nici unul însă nu ştie ce a cerut celălalt. Rezultatul: în întreprindere, serviciul planificare urmăreşte realizarea producţiei în paralel cu serviciul producţiei. Tot astfel, consumurile de materiale sînt calculate atît la serviciul tehnic cît şi la serviciul contabilitate. Într-un cuvînt, **aceleaşi date sînt urmărite şi furnizate de compartimente diferite,** ceea ce denotă împrăştierea atenţiei şi nu concentrarea ei metodic, asupra problemelor esenţiale ale activităţii economice.

Tov. **ANTON TUBAK,** contabil şef la IPROFIL „Libertatea"-Cluj, arăta că şi **în domeniul formularelor contabile sînt încă numeroase paralelismele.** Cu mici modificări, unele anexe ale bilanţului, bunăoară, ar putea suplini cu deplin folos alte numeroase formulare. De pildă, prin adăugirea a 2—3 coloane la anexa din bilanţ „Calculul rentabilităţii principalelor produse fabricate şi a producţiei marfă realizată", situaţia factorilor care influenţează creşterea sau diminuarea beneficiilor din activitatea de bază devine absolut inutilă. Tov. **IULIU KESZTHELYI,** de la aceeaşi întreprindere, şeful serviciului planificare, a făcut o propunere care, de asemenea, ni se pare interesantă: „Raportul explicativ la bilanţ cuprinde pe lîngă analiza realizării indicatorilor financiari şi alţi indicatori economici — globală, producţie-marfă, productivitatea muncii ş.a. — care se raportează separat, la aceleaşi perioade de către compartimentele de specialitate. Propun să se reducă aceste capitole din analiza ce se cuprinde în darea de seamă contabilă. Oricum, trebuie găsite soluţii pentru a evita empirismul în informarea economică"

Am considerat absolut necesar să aflăm şi punctul de vedere al conducerii Direcţiei Centrale de Statistică. Aici, ni s-a spus că, într-adevăr, fluxul informaţional statistic este prea aglomerat, că se studiază căile pentru îmbunătăţirea lui. E bine. Dar de ce pînă acum, **Direcţia Centrală de Statistică şi Ministerul Finanţelor, care trebuiau să coordoneze cu mai mult spirit de răspundere simplificarea, unificarea şi perfecţionarea întregului sistem informaţional economic, a dărilor de seamă statistice şi contabile, precum şi a evidenţelor tehnico-operative,** nu au găsit de cuviinţă să intervină energic? În momentul de faţă, îmbunătăţirea informării asupra activităţii întreprinderilor şi ramurilor economice este o necesitate stringentă. De ea depinde nemijlocit aşezarea pe baze ştiinţifice a organizării şi conducerii întreprinderilor. Tocmai de aceea se impune **să se intervină cu energie pentru a se pune capăt abuzului de formularistică din întreprinderi şi ministere.** Este nevoie de date cheie, cu putere de sintetizare, care să indice esenţa proceselor economice ce au loc în întreprinderi, renunţîndu-se la ceea ce este de prisos, secundar şi inutil. Sînt necesare în acest domeniu reglementări riguroase, capabile să normalizeze şi să ridice pe o nouă treaptă întreaga activitate de informare economică imprimîndu-i **simplitate, exactitate şi operativitate.**

SNOBISMUL

Dan GRIGORESCU

Nici una dintre numeroasele definiții date **snobului** n-a fost, poate, mai necruțătoare decît aceea rostită de Thackeray: „cel care admiră cu josnicie un lucru josnic". Fără îndoială, în cuvintele scriitorului englez se învolbură o anume amărăciune, proprie celui care a creat acea viziune sumbră a unei lumi fără eroi, **Bilciul deșertăciunilor**; dar ele îndeamnă la meditație. Snobul nu iubește cu adevărat nici o operă de artă, nici o pagină de literatură din șirul acelora care, îndemnat de modă, pretinde că-i sînt dragi. De altminteri, el crede că rafinamentul (termen cu care

MORAVURI „ARTISTICE"

jonglează adesea) îl obligă să restrîngă tot mai mult cercul lucrurilor pe care le prețuiește. Sau, mai exact, se preface că le prețuiește. E posibil ca etimologia **„snob = sine nobilitate"** să fie, după cum se consideră de mai multă vreme, fantezistă. Dar metaforic vorbind, ea e plină de adevăr. Snobului îi lipsește acea nobleță spirituală care constituie caracteristica tuturor oamenilor onești, îi lipsește cinstea elementară de a admira numai lucrurile pe care le înțelege cu adevărat. Raporturile lui cu lumea sînt determinate de o permanentă dorință de a fi considerat „un om de gusturi alese": mimează aceste gusturi, respinge în numele lor tot ceea ce i se pare că nu convine „modei" intelectuale. Entuziasmul său se consumă în gesturi blazate, supravegheate, ca nu cumva să fie vreodată bănuite de „lipsă de rafinament".

E drept că, la vremea lor, un Byron sau Edgar Poe au fost considerați „snobi"; dar „snobismul" acesta era un cuvînt (însușit uneori cu un superb orgoliu de cei doi poeți) cu care nepricepera conservatoare a botezat înnoirile aduse de ei în cîmpul artei, atitudinea sfidătoare față de dogmele unei gîndiri anchilozate. Nu la acest „snobism" mă refer, bineînțeles. Ci la acela despre care Anatole France spunea că „reprezintă primejdia cea mai mare: aceea a **incultului** care declară că-i place un lucru, pentru că are impresia că așa se cade, și nu pentru că așa crede în realitate".

Snobul este, fatalmente, un exclusivist. Pe cel care iubește, de pildă, deopotrivă un roman de Balzac și unul al lui Kafka, el îl declară „eclectic". Un adevărat „om de gust" îl iubește **numai** pe Kafka, chiar dacă nu-l înțelege. Istoria picturii începe de la Mondrian sau Kandinsky, din care nu a văzut decît două sau trei reproduceri, rătăcite în vreo revistă pe care snobul o răsfoiește cu multă importanță și, dacă se poate, public. (Ziarul de sport îl citește pe ascuns și, cînd e surprins, declară că „vrea să vadă ce găsesc oamenii în asemenea publicații"). În materie de muzică nu acceptă decît dodecafonismul, deși, cînd e singur, închide repede aparatul de radio.

Cultura devine pentru el o posibilitate de a cita cuvinte și fraze savante. Snobul recită (uneori cu un accent imposibil, pentru că limba nu o cunoaște) pagini întregi din „partea roză" a **Larousse**-ului. Și trebuie să recunoaștem că aplombul cu care aruncă în conversație citate latinești (mai ales), englezești, franțuzești mai face uneori impresie asupra unor oameni cumsecade.

Snobul semidoct nu e, însă, unica întrupare a snobismului. Fenomenul e, după cum mi se pare, mult mai complex. Ceea ce îi unește, însă, pe snobii inculți și pe cei cu adevărat cultivați e exclusivismul. E adevărat, s-a spus — pe bună dreptate — că „acela care iubește totul nu iubește nimic". Dar acela care **se teme** să iubească o anume operă de artă înainte de a ști dacă **se cade** sau nu să o îmbrățișeze nu este mai de folos culturii umanității. Nici unul dintre marii artiști ai tuturor vremurilor nu a afirmat că din momentul apariției propriei creații, tot ceea ce a existat înaintea lui și-a pierdut semnificația. Chiar la aceia care au intrat în artă afirmîndu-și crezul cu vehemență, respingînd valori pînă atunci recunoscute, respectul pentru înaintași nu a fost uitat. Delacroix proslăvindu-l pe Rubens, Monet pe maestrul „Masacrului din Chios", Cézanne pe Poussin, suprarealiștii pe Brueghel, pe Bosch și pe Goya, constituie tot atîtea lecții. Ni-l putem imagina, oare, pe Eminescu altfel decît ca pe autor al **Epigonilor**, acea minunată dovadă de recunoaștere a unor rădăcini prin care seva poetică, superior distilată, pătrundea în ramurile unei creații noi?

Numai artiștii minori au fost aceia care au pus în locul unei opere de artă adevărată strigătul violent al negației totale. Dar ecoul acestui strigăt s-a stins de mult, o dată cu amintirea celui care a crezut, pe semne, că își așează, astfel, o piatră în drumul spre veșnicie. În afară de istoriile de artă, își mai amintește cineva de un anume ziarist care, prin 1937, scria „Luchian și Paciurea trebuie uitați, dacă vrem o artă nouă"? Sau pe acel pictor de la periferia futurismului care afirma că „întreaga pictură născută înaintea cinematografului nu are nici o valoare, pentru că nu a putut cunoaște dinamismul volumelor"? Negînd tradiția, snobul contestă, de fapt, posibilitatea unei creații artistice cu adevărat noi, de care se teme, atîta vreme cît nu e recunoscută de alți oameni „de gust".

Cultura adevărată e prin definiție umanistă, ea își afirmă continuitatea, izvoarele străvechi, nu acceptă exclusivismul proferat în numele unor „gusturi" imitate după ceea ce dictează moda trecătoare. Din acest punct de vedere, socotesc că la fel de primejdios pentru cultură e **snobul conservator.** Refuzînd orice efort de a înțelege noul, el se cuibărește, comod, într-o concepție care, la un moment dat, și-a dovedit valabilitatea și, în numele ei, condamnă tot ceea ce diferă de estetica ei. Gestul cu care Ingres, mînios, a ridicat bastonul, cerînd alungarea din Salon a romanticilor, nu-l onorează pe marele pictor. Și încă el a făcut-e în numele unei arte pe care a servit-o cu sinceritate întreaga viață. Dar cei care înlocuiesc pe „nu înțeleg" cu „nu-mi place" și pe „nu-mi place" cu „nu-i bun" pot avea vreo scuză? Snobismul acelora care nu pricep că literatura, arta reflectă o epocă întreagă în ceea ce are ea mai caracteristic și că urmează societatea care le-a creat, e o formă primară de conservatorism cultural.

De aceea îmi place, totuși, să cred că, metaforic (dacă nu lingvistic), **snobul** înseamnă omul lipsit de noblețe, de acea nobleță intelectuală capabilă să-l îndemne să promoveze, cu sinceritate, acele principii ce afirmă umanismul creației.

TEATRE

- Teatrul de Operă și Balet: **DON CARLOS** — 19,30.
- Teatrul de stat de operetă: **SECRETUL LUI MARCO POLO** — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **MARIA STUART** — 19, (sala Studio): **CASTILIANA** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **UN TRAMVAI NUMIT DORINȚĂ** — 19,30, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **FII CUMINTE, CRISTOFOR!** — 19,30.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **PATIMI** — 19,30, (sala Studio): **SCAUNELE** — 20.
- Teatrul Muncitoresc C.F.R. (în sala Teatrului Mic): **NEÎNCREDERE ÎN FOIȘOR** — 19,30.
- Teatrul „Barbu Delavrancea": **DE LA BUCUREȘTI LA VALE** — 20
- Teatrul „Ion Creangă": **MONSTRUL DIN SAMARKAND** — 15,30.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **PĂCALĂ** — 17, (sala Casei de cultură a tineretului din raionul Grivița Roșie): **PUNGUȚA CU DOI BANI** — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Victoria): **COLIBRI MUSIC-HALL** — 19,30.
- Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: **MAGISTRALA TINEREȚII** — 20.
- Circul de Stat: **SPECTACOL PREZENTAT DE ARTIȘTI DIN R.S. CEHOSLOVACĂ** — 19,30.

TELEVIZIUNE

18.00 — Pentru cei mici: A fost odată... „Hăinuța cu picățele" — scenetă de Titel Constantinescu.
— Pentru tineretul școlar: „1001 de întrebări" Fire nevăzute — telemetria — transmisiune de la Institutul de igienă.
18,50 — Publicitate.
19,00 — Telejurnalul de seară.
19,20 — Buletinul meteorologic.
19,23 — Recital poetic: „Rondelul".
19,40 — Figuri celebre ale ecranului: Jean Renoir.
20.00 — Moment muzical cu Luminița Dobrescu și cvintetul „Studio".
20,15 — Seară de teatru: „Fizicienii" de Fr. Dürrenmatt. Interpretează colectivul Teatrului de Comedie.
— În pauză: Poșta televiziunii.
22,45 — Telejurnalul de noapte.

Anchetă în universitățile populare despre:

Concordanța programei cu cerințele actuale ale iubitorilor de cultură

Acționînd în viața culturală a multora dintre orașele noastre, universitățile populare se afirmă ca instituții cu mari posibilități de răspîndire sistematică a cunoștințelor, de îmbogățire a orizontului spiritual al unor largi categorii de public. Cele peste 30 de titluri de cursuri care se predau astăzi (numărul lor variind de la o universitate la alta) acoperă o arie relativ întinsă de cunoștințe din literatură, medicină, istorie, pedagogie, științe exacte, arte etc. Este impresionant și numărul celor care le recepționează — de la cîteva sute într-un centru de raion, pînă la aproape 10 000 de persoane la Universitatea populară a Capitalei.

„Viabilitatea, eficiența unei universități populare se măsoară, evident, prin frecvența efectivă a cursanților, prin consecvența participanților și nu prin numărul, înregistrat în scripte, al celor înscriși, prin cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite de cursanți — a subliniat prof. univ. ION MIHĂILESCU, directorul Universității populare din Craiova. Aceasta presupune orientarea activității spre problemele de fond, *calitative*, ale activității de răspîndire a cunoștințelor, pe baza cunoașterii preocupărilor, a cerințelor și a nivelului de pregătire al diferitelor categorii de oameni ai muncii din orașul sau raionul respectiv".

Într-adevăr, discutînd cu participanții la unele dintre cursurile acestei universități, am constatat că preocupările pentru conținut și calitate dau roade. Merită menționat, bunăoară, interesul pe care-l suscită cursul „Scriitorii români și folclorul" — audiat de un public numeros. Cursul a fost inițiat ca urmare a unui sondaj. Cităm acest exemplu deoarece, în desfășurarea anchetei, am constatat că nu pentru toate cele 45 de universități populare calitatea și eficiența cursurilor — începînd cu adecvarea lor la cerințele publicului — reprezintă principii călăuzitoare. În timp ce publicul, ocupația, preocupările lui sînt extrem de variate — aceasta ținînd și de profilul economic-social, de tradițiile și posibilitățile efective ale vieții culturale care diferă de la un oraș la altul — programele, cuprinzînd în jur de 3—6 cursuri în cele mai multe orașe, sînt în marea lor majoritate asemănătoare și se mențin neschimbate de foarte multă vreme.

După cum au apreciat mai mulți participanți la anchetă, se pare că aceste programe sînt „concepute" din birou, prin preluarea unora din cursurile inițiate de Universitatea populară București. Dar nu totdeauna ceea ce are căutare în Capitală își găsește cumpărători și în provincie, mai ales dacă ținem seama și de necesitatea — esențială — a susținerii acestor cursuri prin lecții de reală competență, la un nivel adecvat exigențelor actuale.

În fapt, pe lîngă deficiențele de *profil*, se fac simțite și neajunsuri privind *ținuta*, atractivitatea unor cursuri, capacitatea lor de a suscita și de a răspunde interesului auditorilor. Nu milităm pentru o falsă accesibilitate, pentru vulgarizare. Ci pentru acea atractivitate pe care o are o lecție pregătită și expusă de un lector competent, experimentat. În funcție de specificul cursurilor, există numeroase modalități de expunere a cunoștințelor care pot înviora substanțial activitatea universităților populare. Or, nu exagerăm afirmînd că în prezent aproape 95 la sută din această activitate se rezumă la prelegeri, adeseori citite, deși sînt multe teme — mai ales cînd e vorba de cursuri de popularizare — care se pretează și chiar implică alte forme de predare. Găsirea unor forme care să stimuleze participarea activă, care să permită cursanților să pună întrebări lectorilor, ca și alte modalități capabile să faciliteze și să promoveze intens dezbaterea liberă, controversa în jurul problemelor — iată cerințe de prim ordin pentru atractivitatea și eficiența cursurilor.

După cum au subliniat mulți participanți la anchetă, pentru ca întocmirea programelor să pornească de la studierea aprofundată a cerințelor culturale ale diferitelor categorii de public din care e posibil, și dorim, să se înscrie viitorii cursanți, sînt necesare anchete sociale, sondaje — mai ales în rîndul acelora care frecventează mai puțin universitățile populare, cum este tineretul. Încercările în această direcție sînt timide și adesea neconcludente. Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice ar trebui să experimenteze, prin Universitatea populară București, niște sisteme de sondaj pentru a da modele universităților populare.

„Aș putea spune că unele din cursurile noastre, concepute aici, după nevoile orașului, și susținute de lectori bine pregătiți, se bucură de mai mult auditoriu decît unele din cele preluate după alte universități" — ne spune tovarășul EMIL ZĂLOG, secretar al comisiei de răspîndire a cunoștințelor din Constanța, referindu-se la cursurile „Vestigii ale civilizației de pe meleagurile dobrogene" și „Tainele continentului albastru", inițiate de universitatea populară a orașului. Totodată, universitățile au posibilitate să dea o mai mare eficiență practică activității lor. „Cred că ceea ce ne interesează, spune tov. LIVIU TEODOR TECLU, muzicolog din Brașov, nu este să organizăm niște cursuri pentru un public care nu are ce face și vine la universitate să-și mai umple timpul, mai ales cu un film artistic fără nici o legătură cu lecția care-l precede. Ci, dimpotrivă, să detectăm la nivelul unui oraș acele categorii de public care au nevoie de informare practic utilă pentru activitatea lor creatoare în producție, în societate. Aș aminti în această privință cursul „Mari epoci ale culturii umane" organizat de Universitatea populară din Brașov la sediul teatrului muzical, care înlesnește lărgirea orizontului cultural al salariaților acestei instituții, ei formînd marea majoritate a celor care-l frecventează". Mai mult decît atît, inițiind la recomandarea comitetului orășenesc de partid, cursul „Știința conducerii și organizării producției" pentru cadre de conducere din întreprinderi, ingineri, economiști, Universitatea populară București ne dă un exemplu cum aceste instituții de învățămînt popular pot interveni în probleme de strictă specialitate, de mare interes economic, de eficiență practică.

Dar sînt și alte domenii ale științelor care ar putea să intereseze publicul. Pentru diferite categorii de intelectuali din centrele universitare unde există lectori competenți ar putea fi organizate cicluri de expuneri pe probleme de filozofie și sociologie. Cerințele actuale fac necesare cursuri privind dezvoltarea națiunii și a societății noastre socialiste, precum și pe alte teme de sociologie contemporană. Pentru a contribui la educarea gustului estetic al publicului, este de părere prof. univ. MARCEL BREAZU, ar trebui să explicăm sistematic problemele limbajului artistic, ca element fundamental al operei de artă, și nu în general, ci limbajului specific al fiecăreia dintre arte. Observarea atentă a cerințelor cărora trebuie să le răspundă activitatea de propagandă științifică și cultural-artistică, consultarea specialiștilor oferă largi posibilități de a lărgi, în strînsă legătură cu actualitatea, tematica programelor de învățămînt popular.

Pe de altă parte, unele cursuri ar trebui restructurate. „A devenit evident că unele cursuri sînt lungite cu lecții de prea mult amănunt pentru învățămîntul popular, care nu stîrnesc ecou în public, arată tov. SERGIU NICOLAESCU, activist la Comitetul regional U.T.C.-Argeș. Din această cauză, după părerea mea, nu a avut succes cursul de inițiere muzicală încercat de Universitatea populară din Pitești. Inițierea în această materie a început de la antici, cu niște expuneri aride care nu se bucurau nici de ilustrare muzicală". Prof. univ. GH. PASCU, din Iași, este de părere că actualul curs de „Cultură muzicală" ar putea fi organizat într-un mod mai interesant, sub forma prezentării marilor orașe ale muzicii. Și cursurile de științe, spre exemplu cele care-și propun să popularizeze cunoștințe de fizică și chimie, arată V. SAHINI, membru corespondent al Academiei, trebuie concepute astfel încît să abordeze în primul rînd temele de mare actualitate și în măsura în care este necesar în legătură cu acestea să dăm o serie de cunoștințe cu caracter istoric. Cursul de „Știință și religie" cuprinde în mare toată istoria acestei materii în loc să abordeze direct combaterea influențelor dăunătoare ale prejudecăților și superstițiilor în viața personală a unor categorii de public. În locul actualului curs, lectorul universitar AURELIAN TACHE propune pentru publicul larg două cicluri de expuneri — unul despre „Marile mituri ale lumii" și altul referitor la victoria științei. Restructurarea cursurilor pare să fie binevenită și în alte domenii. „Cred că în locul interminabilelor cursuri care se predau la ora actuală, ne spune tovarășa ERNA FALK, inspector la comitetul de cultură și artă al orașului Sibiu, s-ar bucura de mai mare succes ciclurile mai reduse ca număr de lecții".

Ancheta de față nu și-a propus să epuizeze problema pusă în dezbatere. Credem că observațiile și sugestiile participanților, concluziile care se impun merită a fi luate în considerație, ca o invitație la o analiză mai amplă și la măsuri menite să generalizeze experiența pozitivă existentă în acest domeniu și să ridice universitățile populare la înălțimea exigențelor oamenilor muncii dornici să-și lărgească orizontul cunoștințelor.

Anchetă realizată de
Ion CIUCHI
Paul KIRMAIER
Mihai VASILE

Lucia PISO — „Portretul Veronicăi"

Noi piese la Muzeul Unirii

Vizitatorii Muzeului Unirii din Iași găsesc aici noi piese valoroase: un tablou al pictorului ieșean Pantelimon Vedineschi, intitulat: „Întîlnirea lui Bălcescu cu Avram Iancu" (în tabăra de la Cîmpeni, în Munții Apuseni), lucrarea lui Mihail Kogălniceanu, apărută în 1872, „Cronicile României" (sau „Letopisețele Moldovei și Valahiei"), un goblen reprezentînd Unirea Principatelor, lucrat de Elena Polihroniade, doamnă de onoare la curtea lui Cuza, reproduceri din ziarele vremii, acte oficiale ș. a.

(Agerpres)

Pe primul plan în știință: APARATUL sau OMUL?

(Urmare din pag. I)

jută în acest proces. Dar una din laturile sale esențiale rămîne inventivitatea cercetătorului, inventivitate care-i permite, cîteodată, să rezolve unele probleme deosebit de complexe prin mijloace relativ simple sau prin adaptarea ingenioasă la nevoile cercetării a aparaturii existente. Ca exemplu s-ar putea aminti investigațiile privind mecanismul de formare a acidului uric la păsări. Cu mult înainte de introducerea metodelor actuale de cercetare bazate pe izotopii radioactivi, profesorul Aurel Crăiăleanu împreună cu doctoranda Zenobia Opreanu au reușit să demonstreze, cu ajutorul unei tehnici originale și relativ simple, că acidul menționat se formează în corpul păsărilor direct din amoniac și unii compuși simpli ai carbonului, și nu din uree, așa cum se considera pe atunci. Mai tîrziu, cercetările efectuate în alte țări cu ajutorul izotopilor radioactivi au confirmat pe deplin acest rezultat științific.

Firește, ar fi nejust să se interpreteze acestea ca o pledoarie în favoarea folosirii de tehnică rudimentară, de aparaturi depășite. Cercetarea experimentală modernă necesită folosirea unei aparaturi din ce în ce mai perfecționate. Introducerea pe scară largă în numeroase laboratoare de cercetări biochimice a centrifugilor cu răcire și de mare turație a permis descoperirea și investigarea aprofundată a celor mai minuscule formațiuni corpusculare intracelulare, cum sînt ribozomii (Pallade) și lizozomii (Duvé), ceea ce nu s-ar fi putut realiza fără centrifugile amintite. Înalta tehnicitate a aparaturii moderne este un factor stimulator, care **favorizează manifestarea capacității creatoare** a cercetătorului. De aceea și forurile conducătoare ale statului nostru sprijină dotarea laboratoarelor cu tot ce este mai nou în domeniul mijloacelor de investigație.

Există însă și cazuri cînd aparatura modernă de înaltă tehnicitate este solicitată nu atît prin prisma destinației sale de auxiliar al cercetătorului, în efectuarea unor **anumite lucrări**, cu **un scop determinat** și răspunzînd unor necesități **reale** ale problematicii științei sau economiei — ci mai mult ca un scop în sine. De regulă, atunci începe elaborarea unor serii de lucrări de înalt nivel tehnic, dar sărace în idei și concepții. Deși la prima vedere astfel de lucrări par impunătoare, în realitate ele nu reprezintă un aport științific deosebit: elaborarea lor consumă timpul cercetătorului, iar valoarea lor științifică este cîteodată atît de scăzută, încît nu justifică uzajul aparaturii costisitoare.

De altfel, și în domeniul aparaturii „legea vieții" își spune cuvîntul; mai devreme sau mai tîrziu aparatura mult rîvnită ajunge să fie tot mai puțin solicitată și cîteodată chiar dată uitării. Oare puține aparate, procurate cu serioase eforturi, au astăzi în unele laboratoare doar o utilizare sporadică, întîmplătoare, sau nu se folosesc deloc? Firește că o **inventariere a acestor aparate neutilizate sau puțin folosite**, urmată de o **redistribuire** a lor după criteriul nevoilor reale și folosirii cît mai eficiente, este oricînd binevenită și utilă — cu atît mai mult cu cît există un **dinamism** al acestor nevoi: aparate necesare într-un anumit moment și într-un anumit loc de cercetare, devenind cu timpul mai puțin necesare în unitatea respectivă, pot fi foarte utile într-un alt loc.

Aparatura modernă pusă la dispoziția cercetătorilor impune însă acestora sarcini noi, legate de cunoașterea aprofundată și îngrijirea ei minuțioasă, deoarece numai în aceste condiții ea poate fi stăpînită perfect și exploatată cu maximum de randament. În unele țări se iau măsuri speciale pentru protejarea și exploatarea rațională a aparatelor de cercetare științifică foarte costisitoare. De exemplu microscoapele electronice de mare putere sînt date în grija nu a cercetătorilor, ci a cîte unui specialist de înaltă calificare, anume angajat în acest scop, care cunoaște perfect aparatul și are ca sarcină permanentă îngrijirea și întreținerea lui.

Este necesară — și chiar cu și mai multă hotărîre și consecvență — orientarea cercetătorilor noștri spre mijloace de investigații științifice din cele mai perfecționate. Dar aceasta nu poate însemna diminuarea atenției față de celălalt factor, cel hotărîtor — grija pentru dezvoltarea calităților specifice cercetătorului, pentru formarea personalității sale ca om de știință. Să dorim aparatura modernă, să ne străduim să-i asigurăm folosirea cît mai eficientă, dar, în același timp, să intensificăm eforturile pentru dezvoltarea calităților de om de știință la tinerii cercetători, pentru fructificarea potențialului lor de pasiune științifică, de inteligență, de gîndire originală.

Cele expuse reprezintă doar cîteva aspecte ale vastei, interesantei și importantei probleme a rolului personalității cercetătorului și tehnicii de investigație în procesul de creație științifică. Personalitatea cercetătorului și aparatura de investigație nu pot fi contrapuse, privite ca noțiuni antinomice, ci ca factori care se interconditionează spre succesul cercetării. Incontestabil că reflectarea asupra acestei probleme poate prilejui interesante concluzii ce pot fi de un real folos pentru dezvoltarea vieții științifice în unitățile noastre de cercetare.

CINEMA

- **MAICA IOANA A ÎNGERILOR**: SALA PALATULUI (seria de bilete 1855 — ora 19,30), PATRIA (completare **Două orașe**) — 10; 12,45; 15,30; 18,15; 21.
- **DIMINEȚILE UNUI BĂIAT CUMINTE**: REPUBLICA (completare **A VI-a sesiune a Marii Adunări Naționale**) — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21,15.
- **CARTEA DE LA SAN MICHELE**: FEROVIAR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, FLOREASCA — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, FESTIVAL (completare **Drumul spre succes**) — 9; 12; 15,15; 18,30; 21,15.
- **MONDO CANE** — ambele serii: LUCEAFĂRUL — 9,30; 13; 16,30; 20, BUCUREȘTI — 9; 12,30; 16,30; 20, GRIVIȚA — 9,30; 13; 16,30; 20,30, FLAMURA — 9; 12,30; 16; 19,30.
- **UN ORAȘ ÎȘI CAUTĂ UCIGAȘUL**: CINEMATECA — 16,30; 18,45; 21.
- **EL GRECO** — cinemascop: CAPITOL (completare **Ultima treaptă**) — 9; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30, MELODIA (completare **A cui e șoseaua?**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, MODERN (completare **Pe urmele unui reportaj**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **MOȘ GERILĂ**: LUMINA (completare **Cantonamentul**) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30, UNIREA (completare **Fredi cel începătinat**) — 15,30; 18; 20,30, MOȘILOR (completare **Căsuțe zburătoare**) — 15; 17; 19; 21.
- **FALSTAFF**: VICTORIA — 9; 12; 15; 18; 20,45, MIORIȚA — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **COLEGII**: UNION — 15,30; 18; 20,30.
- **RÎDEM CU STAN ȘI BRAN**: DOINA (completare **Înflorim și noi cu țara**) — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30, POPULAR (completare **Marea Sarmatică.., Marea Neagră**) — 15,30; 18; 20,30.
- **CICLONI, ANTICICLONI — FRONTURI — DIN PĂMÎNT ȘI FOC — ORAȘUL INTERZIS — INELUL FERMECAT — UNIREA**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **SANJURO** — cinemascop: GIULEȘTI (completare **Drumul spre succes**) — 10,30; 15,30; 18; 20,30, ARTA — 9; 11; 13; 16; 18,15; 20,30.
- **OMUL DIN RIO**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE (completare **Unirea**) — 13,30; 15,45; 18; 20,30.
- **BALADA DIN HEVSURSK** — cinemascop: EXCELSIOR (completare **Drumul spre succes**) — 9,45; 12; 16; 18,15; 20,30, RAHOVA (completare **Ape în pericol**) — 15,30; 18; 20,30.
- **ACEI OAMENI MINUNAȚI ÎN MAȘINILE LOR ZBURĂTOARE** — cinemascop: DACIA 8,30—13,30 în continuare; 16; 18,30; 21.
- **GIUSEPPE LA VARȘOVIA**: BUCEGI — 9; 11; 13; 15,30; 18; 20,30, LIRA (completare **Ape în pericol**) — 15; 17,45; 20,30.
- **NEVESTE PERICULOASE**: GLORIA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30, AURORA — 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18,15; 20,30.
- **GOLGOTA** — cinemascop: TOMIS (completare **Pe urmele unui reportaj**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, DRUMUL SĂRII (completare **Salut, festival!**) — 15,30; 18; 20,30.
- **ÎN NORD, SPRE ALASKA!** — cinemascop: FLACĂRA — 15,30; 18; 20,30.
- **FAUST XX** — cinemascop: COSMOS (completare **Salut, festival!**) — 15,30; 18; 20,30, FERENTARI (completare **Constituirea de constituire a Consiliului național al organizației de pionieri**) — 15,30; 18; 20,30.
- **FEMEILE** — cinemascop: COLENTINA (completare **Prin muzeele Capitalei**) — 15,30; 17,45; 20.
- **WEEK-END LA ZUYDCOOTE** — cinemascop: VOLGA — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **TUNELUL** — cinemascop: PROGRESUL (completare **Orizont științific nr. 7**) — 15,30; 18; 20,30.

Plecarea ministrului afacerilor externe al Olandei

Luni dimineața a părăsit Capitala ministrul afacerilor externe al Olandei, Joseph Luns, care, la invitația guvernului Republicii Socialiste România, a făcut o vizită oficială în țara noastră. Oaspetele a fost însoțit de funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe al Olandei: Joonkheer J. A. de Ranitz, director general al afacerilor politice, M. Jan Meijer, director general al cooperării internaționale, P. J. Polak, șeful Biroului pentru Europa orientală, și baron van Voorst tot Voorst, șeful de cabinet al ministrului afacerilor externe.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, au fost prezenți Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, George Macovescu și Vasile Gliga, adjuncți ai ministrului, Ion Pas președintele Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, Virgil Brădățeanu, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Titus Cristureanu, vicepreședinte al Camerei de Comerț, George Elian, ambasadorul României la Haga, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

Au fost de față Joost B. Haverkorn van Rijsewijk, ambasadorul Olandei la București, și membrii ambasadei.

(Agerpres)

CONFERINȚA DE PRESĂ

După cum s-a anunțat, duminică după amiază, în sala Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, ministrul afacerilor externe al Olandei, Joseph Luns, a participat la o conferință de presă cu prilejul vizitei sale în țara noastră.

Deschizînd conferința de presă, președintele Uniunii ziariștilor din Republica Socialistă România, Nestor Ignat, a salutat călduros prezența oaspetelui olandez în mijlocul ziariștilor.

Luînd cuvîntul, ministrul afacerilor externe al Olandei a exprimat mulțumiri guvernului și poporului român pentru primirea călduroasă ce i-a fost făcută în țara noastră, precum și satisfacția pentru rezultatele fructuoase avute în urma convorbirilor cu secretarul general al C.C. al P.C.R., Nicolae Ceaușescu, pentru bunele rezultate obținute în urma convorbirilor purtate cu președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, precum și cu ministrul de externe, Corneliu Mănescu. El a subliniat însemnătatea hotărîrii prin care România și Olanda și-au ridicat misiunile lor diplomatice la Haga și București la rangul de ambasade, relevînd că aceasta contribuie la adîncirea colaborării între cele două țări. Oaspetele a arătat că în cadrul Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite a avut dese contacte cu ministrul român al afacerilor externe, contacte care au contribuit la dezvoltarea relațiilor româno-olandeze. „Sînt fericit — a spus dl. Joseph Luns — că dl. președinte Maurer și colegul meu, dl. Mănescu, au acceptat invitația guvernului olandez de a vizita țara noastră".

Referindu-se la contribuția pe care toate țările Europei trebuie să și-o aducă la rezolvarea problemelor acestui continent, oaspetele a menționat că evoluția situației din ultimii ani a arătat că este posibil să se găsească o soluționare pozitivă a problemei coexistenței pașnice. „Tin să aduc un omagiu politicii guvernului României, care, într-un fel, ne-a arătat o cale în acest sens" — a spus vorbitorul.

În continuare, ministrul afacerilor externe al Olandei a răspuns la întrebările puse de ziariștii români și străini.

La întrebarea redactorului șef-adjunct al ziarului „Scînteia", Gheorghe Badrus, în legătură cu stadiul actual al relațiilor dintre România și Olanda, Joseph Luns a răspuns: Aș spune că aceste relații se dezvoltă în mod fericit. În ce privește legăturile diplomatice, ele se bazează pe activitatea celor două ambasade: a României la Haga și a Olandei la București. Din punctul de vedere al relațiilor economice, acestea se dezvoltă într-un mod satisfăcător. Referindu-se la schimburile comerciale între cele două țări, oaspetele și-a exprimat speranța că ele se vor dezvolta în continuare și a arătat că țara noastră va primi vizita unor oameni de afaceri olandezi interesați în dezvoltarea relațiilor comerciale româno-olandeze.

Pe plan politic, a afirmat dl. Luns, între țările noastre nu există fricțiuni, nu există probleme care să afecteze relațiile bilaterale.

În continuare, ministrul de externe al Olandei a vorbit despre impresiile pe care și le-a format în scurta perioadă de ședere în România. El a apreciat în mod deosebit activitatea uzinelor „Tractorul" din Brașov, adăugînd că Olanda importă tractoare românești, iar de curînd în țara sa s-a pus pentru prima oară problema acordării de licențe pentru importul de produse petroliere.

Ministrul olandez a răspuns în continuare la alte întrebări privind probleme internaționale actuale, precum și alte probleme puse de N. Lupu, redactor al ziarului „România liberă", I. Drăgan, redactor șef-adjunct al revistei „Contemporanul", C. Răducanu, redactor șef-adjunct al revistei „Lumea", N. Puicea, șef de redacție și I. Manea, șef-adjunct de redacție la „Agerpres", N. Paklin, corespondentul ziarului „Izvestia" la București.

La o întrebare privind rolul țărilor mici și mijlocii în rezolvarea problemelor internaționale, oaspetele a remarcat că fiecare dintre aceste țări își poate exercita influența pe arena europeană și în lume, arătînd că, în acest sens, România și Olanda își pot aduce o contribuție crescîndă.

În ce privește rolul contactelor și schimburilor dintre țările din Est și din Vest în îmbunătățirea atmosferei politice în Europa, ministrul olandez a spus că, în urma analizei evoluției actuale a relațiilor intereuropene, ceea ce era denumit înainte „cortina de fier" a dispărut astăzi în mod practic. Putem spune — a adăugat el — că sistemele politice diferite pot coexista. Dînd exemple de dezvoltare a relațiilor Olandei cu țări din Est, oaspetele a declarat că a vizitat în anii trecuți Uniunea Sovietică, Iugoslavia, iar acum România. „Noi dorim să dezvoltăm relații cu toate țările lumii, indiferent de sistemul lor politic... Trebuie să spun — și cred că sînt în asentimentul dv. — că vizita mea în România este foarte utilă".

Mai departe, revenind la impresiile culese în timpul vizitei în România, dl. Joseph Luns a remarcat ospitalitatea și optimismul poporului român, spunînd: „Am fost frapat, de asemenea, de faptul că în societatea română domnește o prosperitate deosebită. Există la dv. o dezvoltare considerabilă a industriei în toate orașele. Și aceasta — datorită modului în care guvernul dv. organizează și planifică economia".

Tovarășul Gheorghe Rădulescu va face o vizită de prietenie în Iran

La invitația primului ministru al Iranului, Amir Abbas Hoveida, vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Gheorghe Rădulescu, va face între 21—28 ianuarie 1967, o vizită de prietenie în Iran.

Semnarea planului de colaborare științifică pe anii 1967-1968 între Academia Republicii Socialiste România și Academia de științe a U.R.S.S.

După tratative care au avut loc în București, luni la amiază a fost semnat Planul de colaborare științifică pe anii 1967/1968, între Academia Republicii Socialiste România și Academia de Științe a U.R.S.S. Noul plan prevede o intensificare a schimburilor de oameni de știință și de documentație, în probleme de mare actualitate din domenii ca: matematica, fizica, chimia, biologia, geologia, medicina, științele sociale.

Din partea română, planul a fost semnat de acad. Dumitru Dumitrescu, secretarul general al Academiei, iar din partea sovietică, de prof. G. D. Afanasiev, membru corespondent, secretar principal științific adjunct al Academiei.

La solemnitate au asistat acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei, academicieni, cercetători științifici, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe. Au fost prezenți A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei.

După semnare, acad. Dumitru Dumitrescu și prof. G. D. Afanasiev au rostit scurte cuvîntări. Relevînd realizarea cu succes a planului de colaborare pe anii 1965/1966, vorbitorii și-au exprimat totodată convingerea că prevederile noului plan vor fi îndeplinite în condiții și mai bune, în interesul dezvoltării științei în cele două țări.

(Agerpres)

Plenara Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist

Luni, 16 ianuarie a.c., a avut loc ședința plenară a C.C. al U.T.C.

Plenara a dezbătut „Raportul cu privire la sarcinile ce revin Uniunii Tineretului Comunist pentru mobilizarea tineretului din industrie și agricultură la realizarea planului de stat pe anul 1967", prezentat de tovarășul Petru Enache, prim secretar al C.C. al U.T.C., și „Informarea cu privire la activitatea internațională desfășurată de Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studenților din România în anul 1966 și acțiunile stabilite pentru anul 1967".

În cadrul dezbaterilor, vorbitorii s-au referit la răspunderile mari ce revin tineretului din industrie și agricultură în lumina hotărîrilor plenarei C.C. al P.C.R. din 21—23 decembrie 1966, a indicațiilor prețioase cuprinse în cuvîntul rostit cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R.

În încheierea lucrărilor plenarei, a luat cuvîntul tovarășul Virgil Trofin, secretar al C.C. al P.C.R.

ANIVERSAREA TELEVIZIUNII ROMÂNE

Luni la amiază a avut loc în Capitală adunarea festivă consacrată celei de-a 10-a aniversări a înființării Televiziunii Române. Despre semnificația și importanța acestui eveniment a vorbit Octavian Paler, vicepreședinte al Comitetului de Radiodifuziune și Televiziune.

Președintele Uniunii ziariștilor, Nestor Ignat, a adus apoi salutul ziariștilor din țara noastră, cu prilejul aniversării televiziunii.

Participanții la adunare au adoptat o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., prin care lucrătorii televiziunii române se angajează să militeze neobosit pentru a reflecta cît mai pregnant, mai mobilizator munca entuziastă a poporului român în înfăptuirea programului de înflorire multilaterală a patriei, stabilit de cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. Urmînd cu consecvență politica partidului, călăuzindu-se după indicațiile prețioase ale plenarei C.C. al P.C.R. din decembrie 1966, ei și-au exprimat hotărîrea de a răspunde prin întreaga lor activitate sarcinilor de mare însemnătate încredințate televiziunii, de a realiza o continuă îmbogățire și îmbunătățire calitativă a emisiunilor.

În încheierea adunării festive a fost prezentat un program artistic.

(Agerpres)

Premiera filmului românesc „Diminețile unui băiat cuminte"

Filmul regizorului Andrei Blaier, „Diminețile unui băiat cuminte", a fost prezentat luni seara în premieră la cinematograful „Republica" din Capitală. Noua producție a Studioului „București" are la bază un scenariu literar inspirat din viața tineretului de pe un mare șantier de construcții semnat de tînărul scriitor Constantin Stoiciu.

Printre protagoniștii filmului se află cuplul de artiști din „Duminică la ora 6", Irina Petrescu și Dan Nuțu, alături de care își dau concursul Ștefan Ciubotărașu, Sebastian Papaiani, Ion Caramitru, Octavian Cotescu, George Constantin, Elena Sereda, Mariana Mihut etc.

Cu prilejul premierei au fost prezentați publicului cîțiva dintre realizatorii filmului.

(Agerpres)

Sosirea noului ambasador al R. P. D. Coreene

Luni a sosit în Capitală Kim The Hi, noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Democrate Coreene în Republica Socialistă România.

(Agerpres)

CUM VA FI VREMEA

Timpul probabil pentru zilele de 18, 19 și 20 ianuarie. În țară. Vreme rece, cu nopți geroase, mai ales la începutul intervalului. Cerul va fi variabil, mai mult noros în sudul țării. Vor cădea ninsori slabe. Vîntul va sufla potrivit, din sectorul estic. Temperatura va crește ușor spre sfîrșitul intervalului, începînd din vestul țării. Minimele vor fi cuprinse între minus 15 și minus 5 grade, local mai coborîte, iar maximele între minus 8 și plus 2 grade. Local ceață. **În București:** Vreme rece, mai ales la începutul intervalului, apoi se va încălzi ușor. Cerul va fi schimbător. Vor cădea ninsori slabe. Vînt potrivit din est. Temperatura în scădere la început, apoi în creștere ușoară.

Varșovia după 22 de ani

Astăzi cetățenii Varșoviei, întregul popor polonez sărbătoresc 22 de ani de la eliberarea capitalei polone de sub jugul hitlerist. La 17 ianuarie 1945, unitățile Armatei I Polone, în urma unei ofensive dinspre nord, est și sud, au pătruns în Varșovia. După lupte grele, ele au cucerit stradă cu stradă, încercuind și nimicind trupele naziste. La operațiunea de eliberare a orașului au luat parte, luptînd cu eroism, împreună cu ostașii polonezi, unități ale armatei sovietice. Operațiunea varșoviană, care avea drept scop spargerea grupării germane ce apăra linia Vistulei, între punctele de vărsare ale rîurilor Pilica și Bug, a fost efectuată de către aripa dreaptă a Frontului I Bielorus al Armatei Sovietice; ea constituia o parte a giganticei ofensive sovietice din ianuarie 1945.

Uriașe au fost distrugerile pe care Varșovia le-a suferit de pe urma cotropirii naziste: 85 la sută din oraș fusese transformat în ruine și moloz, 800 000 de oameni uciși și dispăruți, peste 1 000 de clădiri minate și gata să fie aruncate în aer; industria, uzinele electrice și instalațiile urbane — distruse sau jefuite.

Încă din primele zile de după eliberarea orașului, oamenii muncii polonezi au pornit cu însuflețire la refacerea Varșoviei. La reconstrucția și dezvoltarea capitalei, poporul polonez a contribuit cu peste 4 miliarde de zloți, iar activitatea voluntară a locuitorilor orașului a însumat 15 milioane ore-muncă. Treptat, Varșovia a renăscut din propria ei cenușă. La început a fost refăcut orașul vechi, „Stare Miasto" — mărturie a istoriei seculare a capitalei. Apoi, în peisajul orașului s-au înscris mereu noi construcții care îmbină armonios linia modernă cu motivele tradiționale ale arhitecturii poloneze. An de an se ridică noi cartiere de locuit; în perioada de după război s-au construit peste 600 000 de locuințe, numeroase obiective industriale, așezăminte social-culturale, parcuri și zone verzi.

Varșovia, cu cei aproape 1 300 000 locuitori ai săi, a devenit un centru industrial de prim rang al Poloniei populare. În uzinele sale se produc oțeluri fine, aparate de radio, automobile și tot felul de alte produse. Varșovia este totodată cel mai mare centru cultural al țării.

A 22-a aniversare a eliberării Varșoviei îi găsește pe locuitorii săi, ca și pe întregul popor polonez, în plină activitate constructivă pentru înflorirea continuă a patriei lor socialiste.

Z. M.

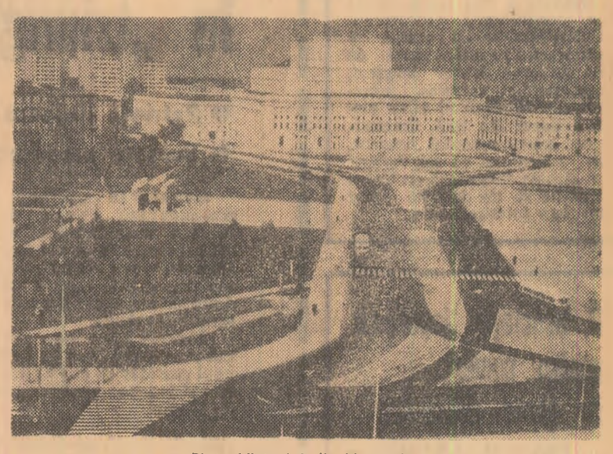

Piața Victoriei din Varșovia

Cercul vicios al „relațiilor speciale" anglo-americane

(Urmare din pag. I)

Să mă refer și la concurența pe piețele din Orientul Mijlociu, unde monopolurile americane acaparează tot mai mult poziții deținute de cele engleze. O reacție foarte vie au produs, de asemenea, recentele presiuni ale S.U.A. de a se amesteca în problema exporturilor britanice de autobuze în Cuba, presiuni care n-au dat însă rezultate.

Pentru ilustrarea stadiului în care au ajuns relațiile anglo-americane și a reacției pe care ele o trezesc în opinia publică din Anglia este semnificativ și discursul de la 30 noiembrie al premierului Wilson. Rostit la un banchet oferit de Uniunea de limbă engleză (o asociație anglo-americană) în memoria lui Churchill, premierul a început printr-o lungă revărsare de elogii la adresa fostului lider conservator, elogii pe care eu unul nu le-aș împărtăși dat fiind rolul acestuia în declanșarea „războiului rece" (vezi discursul de la Foulton), care a durat 20 de ani și care, să sperăm că este pe cale de dispariție. Pasajul care mi s-a părut însă cel mai interesant din cuvîntarea lui Wilson și care mi-a și sugerat scrierea articolului de față este următorul: „Prietenii noștri americani, tocmai fiindcă sînt prietenii noștri, sper că îmi vor înțelege bine gîndul atunci cînd spun că, oricare ar fi primirea favorabilă pe care o acordăm în Anglia și în alte țări europene investițiilor americane, nu există nimeni, de cele două părți ale Canalului Mînecii, care să dorească să vadă investițiile de capital în Europa traducîndu-se printr-o dominație și, în ultimă instanță, printr-o subjugare".

Desigur, aceasta este o declarație prețioasă; este cu totul altceva decît a spune, așa cum s-a spus de multe ori pînă acum că, în numele colaborării economice și al alianței atlantice, trebuie renunțat la independența politică și la suveranitatea națională și trebuie să sprijinim fără șovăire politica agresivă a Pentagonului. Dar corespund oare faptele afirmațiilor de mai sus? Mă voi referi la cîteva domenii, în care politica noastră oficială urmează, în mod docil, linia politică a Washingtonului.

1) În Vietnam, noi refuzăm, în continuare, să disociem țara noastră de genocidul la care se dedau americanii acolo. Poate că în forul său interior, Wilson nu este total de acord cu aceasta. (Cu puțin înainte de a fi devenit prim-ministru, el și-a afirmat opoziția față de bombardarea Vietnamului de nord de către S.U.A.). Dar, prin poziția adoptată, Londra sprijină agresiunea americană. S-ar putea ca acest sprijin să fie determinat și de împrumutul de 3 000 milioane de dolari pe care Anglia l-a contractat în noiembrie 1964 la Washington, prin intermediul Băncii federale de rezerve și cu ajutorul altor 10 bănci centrale. Împrumutul avea scopul declarat de a asana poziția lirei sterline, care era în dificultate dar firește că ajutorul american corespundea și intereselor dolarului, căci dacă cursul lirei sterline ar fi continuat să coboare, aceasta ar fi afectat serios și poziția dolarului și așa precară. Numeroși parlamentari laburiști consideră că ar fi trebuit ca premierul Wilson să vorbească deschis și, în orice caz, că o asemenea tranzacție nu ar trebui să influențeze poziția noastră față de problema războiului din Vietnam, cu atît mai mult cu cît escaladarea în continuare a acestui război — la care tind „durii" din S.U.A. — amenință pacea generală. Noi considerăm că guvernul s-ar fi putut opune presiunilor ce s-au exercitat asupra lui cu ocazia acestui împrumut. Căci dacă lira sterlină este dependentă de dolar, la urma urmei și dolarul este dependent de liră. În definitiv, nu sîntem atît de slabi pe cît s-ar putea părea.

2) Menținerea actualului nivel al forțelor militare engleze, în Extremul Orient (50 000 de militari englezi în Malaezia), se datorește, în bună măsură, cererilor americane. Ministrul apărării al S.U.A., McNamara, a recunoscut implicit aceasta, atunci cînd în toamna trecută a declarat unui corespondent britanic la Washington: „Voi, englezii (prin prezența voastră militară), faceți o treabă cît se poate de importantă în Extremul Orient și este esențial să continuați s-o faceți". De ce insistă Washingtonul atîta ca Anglia să-și mențină forțele militare în Extremul Orient? Doar puterea noastră militară este mică în comparație cu a lor. După părerea mea, insistența se explică prin aceea că Statele Unite nu vor să apară în fața asiaticilor ca singurii intervenționiști, ele vor să împărțim cu America rușinea politicii de agresiune și, desigur, cel mai mult ar dori să participăm militaricește, în Vietnam, pentru a crea impresia că nu este vorba doar de o expediție a S.U.A., ci de o „cruciadă" a lumii occidentale (așa cum au fost prezentate lucrurile în cazul războiului din Coreea).

Ironia situației este următoarea: marile cheltuieli pentru întreținerea forțelor militare engleze de peste mări constituie o cauză principală a deficitului balanței noastre de plăți. La rîndul său, acest deficit este unul dintre motivele care ne face să depindem de bancherii americani și de guvernul american. Și, firește, cînd vrem să tăiem nodul problemei întîmpinăm opoziție din partea americanilor. Realmente, un cerc vicios din care nu există totuși altă ieșire decît aceea de a aduce trupele acasă, fie că aceasta place sau nu d-lor Rusk, McNamara și celorlalți.

3) În sfîrșit un alt exemplu la care vreau să mă refer este acela al menținerii trupelor britanice aflate pe Rin, în Germania occidentală. Este știut că cheltuielile alocate anual pentru aceste trupe se ridică la 195 milioane de lire sterline, din care jumătate în valută străină. Cel puțin de trei ori, reprezentanți ai guvernului britanic au arătat că dacă Bonnul nu va acoperi costul cu valută al întreținerii armatei britanice de pe Rin, noi vom aduce trupele noastre acasă. Dar, deși din partea vest-germană nu s-a anunțat vreo intenție de a-și respecta angajamentul, din partea engleză nu se vede nici o grabă în retragerea trupelor. În Camera Comunelor, unde s-au făcut auzite glasuri de nemulțumire, guvernul a anunțat că nu vor avea loc retrageri înainte de 30 iunie, dar persoane informate spun că aceasta nu se va întîmpla mai curînd de 12 luni, dacă se va întîmpla și atunci. Acum, ni se spune uneori că ar trebui să ne menținem trupele pentru a împiedica o renaștere a nazismului acolo. Dar nu pe această cale am putea să înfrînăm recrudescența elementelor naziste; mult mai eficient ar fi să le arătăm elementelor revanșarde că nu trebuie să aibă nici o speranță, declarînd deschis că: a) recunoaștem actualele frontiere ale Germaniei; b) nu vom permite accesul direct sau indirect al R.F.G. la arma nucleară; c) vom recunoaște R. D. Germană, oricît de mult ar displăcea aceasta anumitor cercuri. De ce nu facem toate acestea? Desigur, în bună măsură pentru că Americа nu dorește să le facem.

Unde vedem noi, deci, soluția dificultăților noastre internaționale? În afirmarea mai deplină și promovarea propriilor noastre interese; în reduceri drastice ale înarmării și, în același timp, în dezvoltarea cooperării pe plan general european.

În încheiere, vreau să subliniez ceea ce am spus și cu alte prilejuri și anume că acord o mare însemnătate propunerilor românești pentru dezvoltarea relațiilor interstatale pe baza egalității și respectului independenței și suveranității naționale, pentru destinderea militară în Europa prin desființarea bazelor militare străine și retragerea trupelor străine de pe teritoriile unor țări și, în perspectivă, desființarea blocurilor militare, pentru statornicirea unui climat de reală securitate în lumea întreagă.

SPORT

Campionatul mondial de handbal

● *Retrospectivă și pronosticuri, înaintea sferturilor de finală* ● *Meciul România-Ungaria va fi transmis la radio*

STOCKHOLM (prin telefon de la trimisul nostru). — „Zeița Cupa" își va lua azi privirile de la încă patru echipe. Handbaliștii noștri speră însă că vor rămîne în grațiile ei, poate chiar pînă în finală. Au destule șanse. Meciul cu Ungaria — se afirmă în cercul ziariștilor — nu ar fi atît de dificil pentru campionii mondiali, în jocurile preliminarii handbaliștii maghiari nereușind decît două victorii, asupra Japoniei și Norvegiei, la scoruri destul de strînse. Duminică seara, în meciul cu R.F.G., ei au făcut două reprize echilibrate, dar se apreciază că riposta lor hotărîtă a decurs mai mult din dorința de a evita o confruntare cu deținătorii titlului mondial în sferturile de finală...

În tabăra românilor, se constată parcă o anumită recăpătare a încrederii. Faptul că au trecut — deși, trebuie spus, după prea multe emoții și incertitudini — de una din cele mai grele faze ale competiției le insuflă un plus de încredere. De altfel, semnele unei reveniri a handbaliștilor noștri (deși nu încă în suficientă măsură) mai aproape de valoarea lor reală s-au făcut simțite în evoluția din întîlnirea cu echipa U.R.S.S. Apărarea (în special prin Penu, Gațu și Costache II) a rezistat destul de bine în fața unei înaintări cu „tunari" de clasă ca Zervadze și — mai ales — Klimov. În schimb mai e de lucru („și încă serios" — remarcau antrenorii noștri) cu atacul, care pînă acum a ratat nepermis de mult. Antrenorul băcăoan Pană, prezent în tribună la meciul de duminică, a notat peste... 50 de greșeli ale atacanților noștri în partida cu U.R.S.S.: mingi pierdute, șuturi peste poartă, în brațele portarului sau în bară. Nouă bare l „Recordul" l-ar putea invidia chiar și cei ce practică tirul. Lipsa de calm în finalizare a handbaliștilor români era cît pe-aci să adevărească că pronosticurile celor care le hărăzeau soarta fotbaliștilor brazilieni la ultimul campionat mondial de fotbal... „Doar cinci minute au lipsit ca românii să fie eliminați" — scrie ziarul „Dagens Nyheter". Și are dreptate: cu exact cinci minute înaintea fluierului final eram încă în dezavantaj (12—13), iar dacă pierdeam meciul, se califica echipa R.D.G. care între timp își îmbunătățise îndeajuns golaverajul în compania canadienilor, aflați la mondiale — recunoșteau ei înșiși — ca simpli turiști...

Înaintea etapei de astăzi, principalele discuții ale specialiștilor se poartă în jurul șanselor fiecăreia dintre cele 8 echipe calificate în sferturile de finală. Lupta va fi strînsă și toate partidele sînt deschise oricărui deznodămînt. Mulți anticipează că pentru deciderea învingătorilor vor fi necesare prelungiri, întrucît începînd cu faza sferturilor de finală, în caz de egalitate după 60 de minute, jocurile se prelungesc cu două reprize a cîte cinci minute.

Ion DUMITRIU

Portarul Penu, cel mai bun jucător român în meciul de duminică, respinge un atac al handbaliștilor sovietici

(Telefoto: U.P.I.—Agerpres)

Programul complet al meciurilor de astăzi, contînd pentru sferturile de finală: **SUEDIA — CEHOSLOVACIA** (la Hälsingborg); **IUGOSLAVIA — Danemarca** (la Kristianstadt), **R. F. G. — U.R.S.S.** (la Stockholm); **ROMÂNIA — UNGARIA** (la Linköping). **Începînd din jurul orei 20,30 — ora Bucureștiului — stațiile noastre de radio vor transmite pe programul I desfășurarea integrală a meciului România — Ungaria.**

MAMAIA ETAJUL 13

CONSTANȚA. — Trei hoteluri care urmează a fi terminate în vara aceasta la Mamaia au ajuns la cel de-al 13-lea etaj. Aceste construcții vor mări capacitatea stațiunii cu peste 1 000 de locuri. Tot la Mamaia a început construcția unui restaurant cu 600 de locuri. Un alt restaurant cu aceeași capacitate se clădește și în cealaltă extremitate a litoralului, la Mangalia. În stațiunea Costinești, turiștii vor găsi un nou grup de căsuțe din prefabricate de beton și un camping, cu un total de 1 500 de locuri. Planurile prevăd pentru anul acesta și începerea altor obiective de interes turistic pe litoral, printre care construcția unor noi hoteluri cu 2 400 de locuri.

(Agerpres)

„Union Minière" a încetat să existe pe teritoriul Congoului

15 IANUARIE, ora 0: o dată ce se va înscrie neîndoios în filele istoriei contemporane a statului congolez. După cum a transmis postul de radio Kinshasa, o dată cu zorii zilei de duminică, concernul „Union Minière du Haute Katanga" a încetat să mai existe, de fapt și de drept, pe teritoriul Congoului.

Întrunit spre a dezbate probleme legate de disputa financiară cu concernul, după cum a anunțat postul de radio congolez, guvernul de la Kinshasa a adoptat măsura de a trece sub controlul statului toate bunurile mobiliare și imobiliare din Katanga aparținînd celor 12 companii ale lui „Union Minière".

Măsura a fost luată după ce conducătorii concernului Union Minière au refuzat să plătească Congoului suma de 7,5 miliarde franci belgieni, reprezentînd valoarea minereurilor de cobalt și altor metale scoase din țară. Comunicatul guvernamental prevede, de asemenea, că s-a hotărît ca disputa financiară cu Union Minière să fie deferită unor instanțe internaționale.

O asociație japoneză pentru comerț cu țările socialiste

TOKIO 16 (Agerpres). — La Tokio a luat ființă Asociația pentru comerțul cu U.R.S.S. și cu Europa răsăriteană, al cărei președinte a devenit Sigheo Horie, președintele conducerii Băncii din Tokio. La adunarea constitutivă au luat parte reprezentanți ai aproape 100 de mari societăți comerciale și industriale din Japonia.

În „triunghiul de fier"

- **Patrioții dejoacă planurile agresorilor**
- **Soldații americani se răfuiesc cu populația**

SAIGON 16 (Agerpres). — Operațiunea „Cedar Falls" din zona așa-numitului „Triunghi de fier" (la 30 km nord-vest de Saigon), la care comandamentul american a antrenat aproape 30 000 de soldați americani, a continuat în cursul zilei de duminică, fără a se semnala vreun contact cu patrioții. Nu s-a anunțat decît evacuarea din această zonă a unei mari părți din populația civilă sau descoperirea unor depozite de orez și neînsemnate cantități de arme individuale.

Violente lupte s-au produs din nou duminică între patrioți și infanteria saigoneză, în delta fluviului Mekong. Potrivit declarației unui purtător de cuvînt militar saigonez, acțiunea a fost declanșată de patrioți în apropierea localității Cau Ngang, la circa 100 km sud de Saigon.

Ziarul „New York Times" a publicat duminică două apeluri, pe cîte o pagină, în care se exprimă opoziția față de războiul dus de S.U.A. în Vietnam.

Primul apel, care conține numai cuvintele „Domnule președinte, încetați bombardamentele", este semnat de aproape 4 000 profesori, membri ai clerului, scriitori și artiști, organizați în „Comitetul ad-hoc al facultăților pentru Vietnam".

Cel de-al doilea apel a fost publicat de „Comitetul avocaților îngrijorați de politica americană în Vietnam". Manifestul afirmă că „intervenția americană în Vietnam este ilegală", deoarece violează Carta Națiunilor Unite, dreptul internațional și numeroase tratate internaționale.

O imagine care stîrnește adîncă revoltă a fiecărei conștiințe: deportarea populației din „triunghiul de fier". Operația „Cedar Falls", după cum au declarat oficialități americane de la Saigon, este menită să „curețe complet" una din cele mai dens populate regiuni rurale din delta Mekongului. După atacul barbar al bombardierelor „B-52" urmează încercuirea satelor; populația este alungată spre „lagărele de refugiați", iar locuințele sînt incendiate sau distruse cu buldozerele

Ordinul Comandamentului militar al F. N. E.

Departamentul politic al Comandamentului militar al Frontului Național de Eliberare a transmis un ordin, difuzat de agenția „Eliberarea", în care, în legătură cu sărbătoarea tradițională a Anului Nou vietnamez, unitățile F.N.E. sînt chemate să respecte încetarea focului pe o perioadă de șapte zile. Totodată se cere ca aceste unități să fie gata să riposteze oricărui atac din partea agresorilor în acest timp.

Delegația Consiliului Național al Cercetării Științifice a sosit la Moscova

MOSCOVA 16. Corespondentul Agerpres S. Podină transmite: Luni a sosit la Moscova delegația Consiliului Național al Cercetării Științifice din Republica Socialistă România, condusă de Roman Moldovan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele C.N.C.S., care face între 16 și 24 ianuarie o vizită în Uniunea Sovietică la invitația Comitetului de Stat pentru Știință și Tehnică de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. Din delegație fac parte acad. Horia Hulubei și Nicolae Sîrbu, vicepreședinți, Traian Dudaș, secretar general al C.N.C.S., precum și un grup de specialiști.

La gara Kiev, delegația a fost întîmpinată de V. A. Kirillin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele Comitetului de Stat pentru Știință și Tehnică, D. M. Gvisiani, vicepreședinte al comitetului, de consilieri ai Comitetului de Stat pentru Știință și Tehnică. Au fost prezenți, de asemenea, Teodor Marinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România în Uniunea Sovietică, și alți membri ai ambasadei române.

Pe lîngă convorbirile pe care delegația le va purta cu conducerea Comitetului de Stat pentru Știință și Tehnică de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., în cursul cărora va avea loc un schimb de experiență în problemele organizării și dezvoltării cercetării științifice și tehnice, delegația va vizita institute și unități de cercetare științifică și tehnică ale Academiei de științe a U.R.S.S., învățămîntului superior și ministerelor. În afară de Moscova, vor mai fi vizitate unități de cercetare științifică din orașele Leningrad și Novosibirsk.

În cursul zilei delegația română a fost primită de Vladimir Kirillin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

COPENHAGA

Ambasadorul României și-a prezentat scrisorile de acreditare

COPENHAGA 16 (Agerpres). — La 16 ianuarie a.c. regele Danemarcei, Frederik al IX-lea, l-a primit în audiență pe Eduard Mezincescu care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Danemarca. După prezentarea scrisorilor de acreditare, regele Danemarcei a avut o convorbire cordială cu ambasadorul Republicii Socialiste România. În aceeași zi, regina Ingrid a Danemarcei l-a primit în audiență de prezentare pe ambasadorul român.

În TOGO

Situație „calmă și normală"

LOME 16 (Agerpres). — Corespondenții la Lome ai agențiilor occidentale de presă transmit că situația din Togo, după evenimentele de sîmbătă, care au culminat cu demisia președintelui Grunitzky și crearea Comitetului de conciliere națională, este în prezent „calmă și normală". Colonelul Kleber Dadjo, președintele comitetului, a făcut o declarație oficială în care a precizat că „Togo va rămîne republică".

„Calități de mare interpret"

ATENA 16. Corespondentul Agerpres C. Alexandroaie transmite: Artistul poporului Nicolae Herlea a cîntat în compania unor artiști italieni și greci în opera „Bărbierul din Sevilla" de Rossini, interpretînd cu deosebit succes rolul lui Figaro.

Sala Operei ateniene s-a dovedit neîncăpătoare față de numărul mare al celor care ar fi dorit să asiste la premieră. „Dînd dovada calităților sale de mare interpret, scrie cotidianul „ALLAGHI", Nicolac Herlea a fost rechemat la rampă de nenumărate ori de aplauzele și ovațiile publicului". „Renumitul bariton român, ce parcurge în prezent o strălucită carieră pe scară internațională, scrie „MESSIMVRINI", s-a impus ca o personalitate predominantă a scenei în seara premierei. Publicul atenian l-a răsplătit cu ovații...". Pentru scena operei ateniene, a subliniat directorul acesteia, dl. Palandios, prezența lui Herlea constituie o mare cinste și o chestiune de prestigiu.

PREȚUL ÎNTÎLNIRII

Pare neverosimil, dar e totuși adevărat. În țara în care negrii nu pot fi nici măcar portari la clădirea parlamentului, ultrarasistul Vorster, primul ministru al Republicii Sud Africane, s-a întîlnit și a discutat cu un om cu altă culoare a pielii decît albă. Privilegiatul a fost Leabua Jonathan, primul ministru al tînărului stat Lesotho. „Extraordinarul eveniment" — primul de altfel de cînd Vorster a fost ales prim ministru — a fost amplu comentat de rasiștii înveterați care nu puteau concepe o încălcare mai flagrantă a faimoasei legi care interzice sub amenințarea unei aspre pedepse ori ce „contacte politice între albi și nealbi". Uitaseră, probabil, că predecesorul lui Vorster, Verwoerd, nu cu mult înainte de a fi asasinat, a avut și el o întîlnire cu Jonathan. Încălcarea legii s-a făcut atunci cu acordul actualului șef al guvernului, în acea perioadă ministru al „justiției" — mai bine zis al injustiției — din Africa de sud. Așa că lui Vorster nu i-a fost greu să obțină la rîndul lui o derogare în același sens.

Mai mult, așa cum ne informează comunicatul comun dat publicității după întîlnire, cei doi participanți s-au înțeles de minune. Documentul amintit precizează că Africa de sud va acorda Lesotho-ului ajutor economic în vederea construirii unor obiective industriale, în timp ce tînărul stat nu va permite refugiaților politici sud-africani tranzitul pe teritoriul său. De fapt, Jonathan a și expediat ramburs primii sud-africani fugiți din calea legilor apartheid-ului.

Pornit pe acest drum, el a început să facă ordine și la el acasă, arestînd mai mulți opozanți politici care se împotrivesc actualei orientări a cabinetului din Lesotho. Din capitala țării, Maseru, se relatează că după arestarea liderilor celor două partide de opoziție, care au întrunit majoritatea sufragiilor la ultimele alegeri, zilele trecute a fost întemnițat și unchiul regelui Moshoeshoe II, principalul organizator al întîlnirii șefilor de triburi, la care suveranul l-a criticat pe premierul Jonathan pentru înțelegerea lui cu rasiștii de la Pretoria. După cum se vede, prețul întîlnirii lui Jonathan cu Vorster costă cam mult tînărul stat Lesotho.

A. BUMBAC

Optimism cu rezerve

Presa vest-europeană despre tratativele franco – vest-germane

Vizita cancelarului vest-german Kurt Kiesinger la Paris și rezultatele convorbirilor sale cu conducătorii Franței au fost urmărite cu interes de presa vest-europeană. Evenimentul a reținut atenția tocmai pentru că se desfășura în împrejurări deosebite cînd, așa cum remarca ziarul „L'AURORE", *„relațiile franco—vest-germane se deterioraseră simțitor"*. Numeroase comentarii și articole de analiză apărute înainte și în timpul vizitei evidențiau modul diferit al celor două țări de a vedea și aborda unele din problemele internaționale actuale: securitatea europeană și relațiile Est-Vest; structura și viitorul N.A.T.O.; agresiunea americană în Vietnam; aderarea Angliei la Piața comună; raporturile S.U.A. cu Europa — și făceau diverse presupuneri în legătură cu declarațiile cancelarului Kiesinger, prin care se exprima intenția noului cabinet al R.F.G. de a relansa cooperarea franco—vest-germană preconizată în acordul bilateral din 1963.

În privința colaborării dintre cele două țări, ziarul „L'AURORE" remarcă *„bunăvoința, ca un element nou adus de către mesagerii de dincolo de Rin... care le-a permis să escamoteze motivele de discordie și să pună în lumină toți factorii de apropiere..."*.

După cum menționează agenția „FRANCE PRESSE", presa pariziană a consacrat în general, articole cuprinzînd aprecieri pozitive asupra rezultatelor vizitei. „LE FIGARO" sublinia *„satisfacția de o parte și de cealaltă față de bilanțul mai pozitiv decît cineva l-ar fi putut spera la început"*. *„Atît generalul de Gaulle cît și Kiesinger* — scrie cotidianul „LE MONDE" — *au constatat importanța fundamentală a cooperării franco—vest-germane"*. Totuși, în legătură cu un șir de probleme examinate de cele două părți, comentariile unor oameni politici, ca și ale unor ziare vest-germane și franceze, sînt mai puțin optimiste. Ziarul „DIE WELT" relata, în ediția sa de duminică, declarația secretarului general al grupului parlamentar liber-democrat, Hans Dietrich Genscher, care a arătat că *„la Paris s-a reușit să se îmbunătățească atmosfera relațiilor franco—vest-germane. Dar, a adăugat el, trebuie să ne ferim să considerăm această îmbunătățire drept un acord în problemele importante legate de relațiile franco — vest-germane"*. Același punct de vedere îl exprimă și ziarul francez „L'AURORE" atunci cînd atrage atenția că *„nu trebuie să te lași înșelat de caracterul superficial al intensificării colaborării franco—vest-germane"*. O anumită rezervă se observă și în presa italiană față de tratativele de la Paris, pe care „IL POPOLO" le apreciază *„pozitive, dar și cu un caracter de tărăgănare"*.

Referindu-se la problemele politice examinate, ziarul „LE FIGARO" menționează că *„nici o schimbare fundamentală nu s-a observat în pozițiile respective ale celor două guverne. Nici un acord mai important nu a fost încheiat. Însă ei s-au înțeles — și aceasta este esențial — să caute insistent calea care conduce spre o acțiune comună intereselor destinderii, factor indispensabil de pace în Europa"*.

Multe declarații și articole de presă apreciază tratativele franco—vest-germane, ca și în genere apropierea dintre Franța și R.F.G., în funcție de aportul pe care îl pot aduce intereselor destinderii. Semnificative în această direcție sînt remarcile ziarului italian „IL POPOLO", care consideră convorbirile desfășurate drept *„un punct important de acord în ce privește relațiile Est-Vest. „Noul guvern al R.F.G.* — subliniază „AVANTI" — *caută o deschidere spre Răsărit și poate fi ajutat de generalul de Gaulle"*. Declarațiile pronunțate la Paris de conducătorii politici ai R.F.G. în care se afirmă intenția promovării unei noi atitudini față de țările est-europene au fost primite cu satisfacție în rîndurile partidului liberal-democrat din Germania occidentală al cărui președinte, E. Mende, a caracterizat o asemenea politică *„un pas important spre destindere"*. *„Acest pas ar fi cu atît mai important pe măsură ce* — arată „L'HUMANITÉ" — *intențiile pașnice declarate public de către noii conducători ai R.F.G. ar fi confirmate prin fapte"*.

În presă s-au relatat și acele probleme politice *„în care persistă puncte de vedere riguros divergente și care riscă să rămînă așa cum sînt"* („LE FIGARO"). Se fac referiri la aderarea Angliei în Piața comună, problemă în care *„acordul Bonnului se lovește de rezerva extremă a Parisului"* („COMBAT"). Pe de altă parte, remarcă „COMBAT", R.F.G. nu poate accepta să adopte față de Washington o poziție asemănătoare cu cea franceză. *„Dacă de Gaulle* — scrie și ziarul „LA STAMPA" — *le-a cerut vest-germanilor să adopte linia sa de conduită antiamericană drept condiție a unei reluări a cooperării sale amicale, este de prevăzut că în acest caz el a întîmpinat un refuz"*. Divergențe se mențin și în problema vietnameză. Bonnul nu a furnizat nici un indiciu că ar fi dispus să se desolidarizeze de politica S.U.A. în sud-estul asiatic. De aceea unele ziare se referă la „optimismul moderat" manifestat la Bonn după întîlnirea de la Paris.

N. POPOVICI

Conferință de presă la Bonn

La conferința de presă ținută luni la Bonn, cancelarul Kiesinger a subliniat că, în urma negocierilor din capitala Franței, cele două guverne au căzut de acord să dea un nou impuls tratatului franco—vest-german din 1963 pe baza unei „cooperări largi și pe termen lung". Vorbitorul a relevat că Franța și R.F.G. s-au pronunțat pentru „armonizarea politicii lor în relațiile cu țările răsăritene". El a arătat, totodată, că în timpul tratativelor s-au conturat și unele puncte de vedere diferite într-o serie de probleme. Printre acestea, el a enumerat cele privind aderarea Angliei la C.E.E., Vietnamul și atitudinea celor două guverne față de S.U.A. În legătură cu această ultimă problemă, cancelarul a menționat că R.F.G. continuă să se pronunțe în favoarea sistemului integrat al N.A.T.O. și pentru menținerea trupelor americane în Europa occidentală.

Premierul britanic și-a început turneul explorator în capitalele occidentale

La Roma — prima escală — în căutarea unui sprijin pentru primirea în C. E. E.

ROMA 16 (Agerpres). — Primul ministru britanic, Harold Wilson, însoțit de ministrul de externe, George Brown, a sosit duminică seara la Roma, prima sa escală în cadrul turneului pe care îl întreprinde în capitalele țărilor membre ale Pieței comune. Scopul turneului îl constituie explorarea șanselor pe care Anglia le are în momentul de față de a fi primită în C.E.E.

Într-o declarație făcută pe aeroportul din Roma, Wilson și-a exprimat părerea că vizitele și convorbirile sale „vor avea o profundă influență asupra viitorului unității europene". La încheierea convorbirilor de luni purtătorii de cuvînt ai celor două delegații au declarat ziariștilor că prima întîlnire marchează practic deschiderea oficială a „sondajului vest-european", întreprins de premierul britanic în vederea clarificării perspectivelor începerii unor adevărate negocieri cu reprezentanții „celor șase" țări membre ale Pieței comune privind aderarea Angliei la acest organism vest-european.

LONDRA. Duminică, în capitala britanică s-au produs ciocniri violente, prilejuind intervenția poliției, între coloane de demonstranți conservatori care sprijină regimul rasist rhodesian și de contrademonstranți laburiști, care se opun acestui regim.

PRAGA. A decedat, în vîrstă de 85 de ani, cunoscuta scriitoare Marie Majerova. Prin operele sale, scriitoarea a adus o contribuție de seamă la construirea socialismului în Cehoslovacia.

NEW YORK. Secretarul general al O.N.U., U Thant, a adresat un apel guvernelor Israelului și Siriei de a se abține de la orice acțiuni militare care ar putea provoca un conflict.

BERLIN. O delegație guvernamentală a R.D. Germane, condusă de Elfriede Wagner, locțiitor al ministrului comerțului exterior, a plecat într-o călătorie în R.P. Chineză și în R. P. D. Coreeană, unde va duce tratative cu privire la schimbul de mărfuri în 1967.

MADRID. „Poliția spaniolă cunoaște numele asasinului liderului opoziției algeriene, Mohammed Khider, și întreprinde cercetări pentru a afla dacă se mai află sau nu în Spania" — scrie cotidianul madrilen „Ya". În cazul în care asasinul lui Khider nu a părăsit încă teritoriul spaniol, menționează ziarul, el va fi arestat.

LENINGRAD. La 16 ianuarie a încetat din viață, în vîrstă de 57 de ani, cunoscutul scriitor sovietic Iuri Gherman.

LONDRA. Șapte dintre insulele Antilele Mici — Saint Kitts, Nevis, Anguilla, Antigua, Dominica, Sf. Lucia, Grenada — colonii britanice de mai multe secole, vor deveni, între 27 februarie și 3 martie, „State asociate" cu Marea Britanie, a anunțat luni Ministerul Commonwealthului.

VARȘOVIA. Tekin Muftuaoglu, ministrul comerțului al Turciei, a plecat spre patrie. El a avut convorbiri cu Jozef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri, și cu alte personalități poloneze. Într-o conferință de presă, ministrul turc și-a exprimat speranța că convorbirile avute în Polonia vor contribui la lărgirea contactelor și schimburilor de mărfuri dintre cele două părți.

NOTE

CANDIDEAZĂ MEZINUL

În Nicaragua se desfășoară campania electorală în vederea desemnării, la 5 februarie, a viitorului președinte al țării. Primul candidat care a luat startul în noua competiție a fost generalul Anastasio Somoza, reprezentantul partidului de guvernămînt liberal-naționalist, comandant suprem al armatei, mezinul fostului dictator cu același nume. La mitingul electoral, Somoza junior s-a prezentat în tovărășia a doi ofițeri din misiunea militară americană, apariție menită să sublinieze, după cum remarcase „Washington Daily News", „dorința Pentagonului de a-l vedea pe generalul Somoza președinte în Nicaragua".

De sufragiile propriului guvern și ale americanilor avea nevoie generalul; pe ale alegătorilor știe el să le obțină aplicînd tradiționala rețetă a familiei Somoza. Generalul a început deci cursa avînd grijă să îndepărteze mai întîi obstacolele de pe propria pistă și să le presare în calea eventualilor rivali. Partidului socialist, care se pronunță pentru libertăți democratice, o reală reformă agrară și îndepărtarea din țară a monopolurilor americane, i-a fost interzisă participarea la alegeri. Împotriva adversarilor virtuali există procedeul, devenit tradițional, de „a-i face dispăruți".

Generalul a avut grijă să ordone armatei de 5 000 de oameni și poliției „să-și apere comandantul" împotriva oricăror „încercări de tulburare a ordinii publice" și să se mobilizeze în campanie. De altfel, fără această prevedere n-ar fi izbutit să reprime atît de rapid și de radical demonstrația ulterioară de pe stadionul central din Managua. Soldații gărzii naționale au lucrat bine: 12 participanți au fost reduși pentru totdeauna la tăcere, alți 100 au fost răniți. Și cum nicaraguaienii s-au dovedit chiar și după aceasta neascultători, represiunile au continuat.

Observatorii politici apreciază că cercuri influente din S.U.A. încearcă să rediteze, într-o Nicaragua zguduită de revolta maselor împotriva actualei stări de lucruri din țară, o falsă politică de succes, în care debutase acum 30 de ani Somoza senior. Aceste cercuri se felicită și astăzi pentru alegerea făcută atunci, deoarece întemeietorul „dinastiei" Somoza i-a înlesnit accesul neingrădit al monopolurilor americane la bogățiile țării. Deși el însuși a acaparat o colosală avere imobiliară, porturi, flote aeriene și maritime, zeci de mii de hectare de plantații de cafea și bumbac rămase moștenire fiilor, Somoza senior n-a stingherit niciodată „activitatea" nord-americanilor în Nicaragua. El a favorizat-o în fel și chip, instaurînd în anii de cîrmuire a țării una dintre cele mai feroce dictaturi de pe continent.

Mezinul calcă acum pe urmele tatălui. Deocamdată sprijinitorii nord-americani i-au oferit șansa de a candida, iar candidatul face totul spre a se alege. Dar se anunță că între timp mai multe grupări politice din țară au creat un larg front de opoziție pentru a dejuca manevrele lui Somoza. În ciuda represiunilor, masele își manifestă repulsia și protestul față de cîrmuirile despotice care au făcut din bogata lor țară o feudă a familiei Somoza și a protectorilor lor americani.

G. RONDOC

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii